І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

"Svoboda", 81-83 Grand St.
Редакція і Адміністрація:
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIV. Ч. 173. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 22-го ВЕРЕСНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, SEPTEMBER 22, 1967 No. 173. VOL. LXXIV.

— ОСТАННІ ВІСТІ —

Четвер, 21 вересня, 1967

В АМЕРИЦІ

ДІН РАСК ЗДОБУВ ПІДТРИМКУ в Каліфорнії для урядової політики у В'єтнамі. Він був на прийнятті у визначного демократа в Біверлі Гіллс Л. Вассермана, який запросив на це прийняття 75 осіб, демократів і республіканців. Ціллю поїздки державного секретаря до Каліфорнії було те, щоб не робити партійної проблеми із війни у В'єтнамі. В цьому прийнятті взяли участь визначні бизнесмени і промисловці з обидвох партій, які підтримали політику Уряду у В'єтнамі. При цій нагоді Раск відвідав недужого кревняка своєї жінки Джека Фойсі в Пальо Альто.

ПРИХИЛЬНИКИ СЕНАТОРА РОБЕРТА Ф. Кеннеді заявляють, що вони не припиняють вести кампанію за номінацію його на кандидата на президента Демократичної партії, поки не матимуть недвозначної заяви про те, що він рішуче не старається про номінацію. Таке заявив колишній конгресмен з Ореґону Чарлз О. Портер, який є містоголовою Громадського Комітету за вибір Кеннеді в 1968 році. На думку Портера сенатор Роберт Кеннеді мусів би вести кампанію в користь Джансона в правиборах в Ню Гемпширі, щоб переконати своїх прихильників, що він дійсно не старається про номінацію. Кеннеді не зайняв становища до цієї заяви, хоч він не раз заявляв, що не буде кандидувати в 1968-му році.

КОНҐРЕС СХВАЛИВ ДОПОМОГУ ХАРЧОВИМИ марками на два роки. На цю ціль треба буде видати впродовж двох фінансових років 425 мільйонів дол. Цю допомогу видається цим способом, що вбогі родини або вбогі особи дістають марки і за них за малою доплатою отримують харчі. Коли вбога родина доплатить до марки два доляри, то дістане в крамниці харчів за 10 дол. Та пересічно родини доплачують до марок, щоб дістати харчі, по 64 відсотка вартости харчів. З такої допомоги в цьому році користали 1,500.000 осіб, які живуть в 43-ох стейтах цієї країни.

ПАЛАТНА КОМІСІЯ ПОШТОВИХ СПРАВ схвалила більшістю 17-ох до 9-ох голосів збільшити платні працівникам Поштового Департаменту на 6 відсотків, а всім іншим федеральним працівникам на 4.5 відсотка. Цей законопроєкт доданий до проєкту про збільшення оплат від поштових посилок. Коли Конґрес схвалить проєкт Поштової Комісії, то збільшення платень федеральним урядовцям буде коштувати Державну Скарбницю на 83,300.000 дол. більше, як передбачав президент Джансон, який пропонував збільшити платню всім федеральним працівникам, отже і працівникам Поштового Департаменту, на 4.5 відсотка.

ПОПУЛЯРНІСТЬ НЮЙОРКСЬКОГО ГУБЕРНАТОРА республіканця Нелсона А. Рокефеллера така велика, що більшість опитуваних аґенцією публічної опінії д-ра Гелпупа голосували б на нього як не кандидата на президента, коли б вибори відбувалися тепер, а не на теперішнього президента демократа Линдона Б. Джансона. З цього приводу відомий журналіст Джеймс Рестон хвалиться тим, що він ще в січні передбачав номінацію Рокефеллера на кандидата на президента, дарма, що Рокефеллер рішуче заявляє, що не буде кандидувати. Рестон підкреслює, що Ромні і Джансон говорять і втрачають популярність, а Рокефеллер мовчить і здобуває прихильність опитуваних.

У СВІТІ

БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД УВАЖАЄ, що рішення Америки збудувати оборонну систему проти загрози ракетної атаки, передусім збоку Комуністичного Китаю, надзвичайно погіршило шанси підписання міжнародного договору проти поширення атомової зброї — твердить кореспондент „Н.Й. Таймсу" з Лондону. Зате заступник голови делеґації ЗДА на Женевській конференції роззброєння, Адріян Фішер, заявив 19 ц. м. у Женеві, що протиракетна оборона, організована Америкою, збільшить шанси того договору, бо скріпить почуття безпеки в неатомових державах.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОН У ТАНТ ПЕРЕСТЕРІГ у своєму річному звідомленні проти приймання до ОН всіх без вийнятку „самостійних держав", без уваги на їх величину, число населення, економічний стан і ролю у світі. Він поручав встановити якусь границю, яку повинні осягнути кандидати на члена ОН, та подав за приклад такої „мікродержави" острів Науру біля Австралії, що має дістати незалежність в 1968 році та має 8 кв. миль і несповна 5.000 населення.

ДИРЕКТОР І ТРИ УРЯДОВЦІ „МІЖНАРОДНОЇ ДОБРОВІЛЬНОЇ СЛУЖБИ" У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ НАПИСАЛИ листа до президента Джансона, тавруючи страхіття, що їх мусять переживати цивільні люди під час В'єтнамської війни. Ця міжнародна аґенція, субвенціонована Америкою, має 170 добровільців у Південному В'єтнамі, які займаються втікачами, вдовами й сиротами, сільсько-господарськими проєктами та навчанням в'єтнамців англійської мови.

ЄГИПЕТСЬКІ ВЛАСТІ ПРОГОЛОСИЛИ, що вони арештували „тільки" 191 особу у зв'язку з воєнною проґрою та змовою проти режиму президента Нассера, та що „деяке число" осіб „притримано". В Єгипті можна „притримувати" людей в кацетах без суду і слідства необмежений час. Те повідомлення прийшло в наслідку твердження нюйоркського щоденника „Дейлі Нюз", що в Єгипті арештовано 70.000 осіб і що те число щораз зростає.

ДО МОСКВИ ПРИБУВ З ВІДВІДИНАМИ турецький прем'єр Сулейман Демірель. Туреччина, яка є членом Атлантійського Союзу (НАТО), в останніх чотирьох роках наблизилась дещо до Совєтів, щоб поменшити впливи, що їх мають у Москві мусульманські Єгипет і Сирія.

У БРИТАНІЇ ЗАПОВІДЖЕНО гострі заходи проти мотористів, що їдуть у підхмеленому стані. Міністер транспорту, пані Варвара Кестл, заявила, що уряд призначив один мільйон долярів на поширювання відомостей про закон, званий „Актом безпеки на шляхах", за яким винуватих в автомобільних випадках мотористів піддаватимуть аналізі крови, щоб стверджувати в неї відсоток алькоголю. Винуватців каратимуть в'язницею до 4-ох місяців, гривною до 280 дол. та відібранням „лайсензу".

ПІЛЬОТАМИ У ПІВНІЧНОМУ В'ЄТНАМІ Є КОРЕЙЦІ з комуністичної Північної Кореї. Північна Корея погрожує висланням у допомогу Північному В'єтнамові своїх вояків, якщо вільна Південна Корея, яка вислала до Південного В'єтнаму 45.000 свого війська, побільшить той експедиційний корпус.

Президент вимагає $5 більйонів на збільшення безпеки летунської комунікації

Вашинґтон. — Президент Джансон домагається широкого пляну в справі поширення і збільшення безпеки пасажирів, які користають із летунської комунікації. Здійснення цього об'ємистого пляну мало б коштувати коло $5-ох більйонів, бо треба буде поліпшити летовища, влаштування на літаках та затруднити додатковий персонал. Але цю поважну суму мали б скласти летунські компанії, пасажири, які користатимуть із летунської комунікації та ті міські громади, на яких терені знаходяться летовища. Президент написав в листі до секретаря транспортових справ Алена С. Бойда: „Не думаю, щоб кожний платник податків мав двигати цей великий фінансовий тягар". Секретар Бойд має зайнятися підготовкою цього пляну в найближчому часі. Треба пригадати, що Федеральна Авіяційна Адміністрація повідомила один день вчасніше від заяви Президента, що вона також дбає про збільшення безпеки пасажирів і видає в цьому напрямку ряд потрібних заряджень.

В Ню Йорку прийшло до згоди між вчителями й Міською Радою; навчання може початися в понеділок

Ню Йорк. — Вночі з середи на четвер прийшло до порозуміння між спілкою вчителів і Міською Радою в справі платень та умов праці, і внаслідок цього зможе закінчитися страйк, який триває від 11-го вересня, якщо члени вчительської асоціяції ратифікують умову. Ратифікація має відбутися в неділю 24-го вересня, і навчання більше як одного мільйона учнів в публічних школах зможе зачатися в понеділок 25-го вересня. Шкільна система затруднює в місті Ню Йорку 59,500 вчителів в публічних школах. Частина з них працювала під час страйку і при допомозі добровільців навчала в клясах, де не було повного числа учнів. В четвер, 21-го вересня Шкільна Рада заповіла, щоб учні не приходили на навчання. Чи буде навчання в п'ятницю — заповідять пізніше. Подробиці порозуміння не відомі. Місто збільшить платні на 135.4 мільйона під час періоду, на який підписали умову.

Сенат схвалив $537 мільйонів на „зразкові" міста

Вашинґтон. — Сенат 20-го вересня більшістю 62-ох до 28-ох голосів схвалив 537 мільйонів на поліпшення життєвих умовин в міських нетрах. За цю суму мали б будувати так звані зразкові міста для вбогого населення. Одночасно Сенат признав 40 мільйонів дол. на допомогу вбогим родинам на те, щоб могли заплатити комірне в нових мешканевих одиницях, якого вони не можуть заплатити зі своїх малих пенсій. Це рішення Сенату йде по лінії урядових плянів. Уряд плянував видати на програму так званих зразкових міст 662 мільйони дол., а Палата Репрезентантів признала на цю ціль тільки 237 мільйонів дол. На допомогу бідним на заплачення чиншу Уряд вимагав 40 мільйонів дол., Палата не признала на цю ціль нічого, а Сенат схвалив вимагану Урядом суму. Тепер спільна Конґресова Конференція має узгіднити розходження між текстами обидвох законопроєктів. Представник Уряду на цій Конференції та сенатори будуть підтримувати той текст законопроєкту, що його схвалив Сенат.

ВІЧЕ В АЛЛЕНТАВНІ, Па., В СПРАВІ СКВУ

(І.С.) — Відділ Українського Конґресового Комітету Лігай Веллі скликає на 24-го вересня на 5-ту годину пополудні віче, на якому будуть обговорювати справу Світового Конґресу Вільних Українців. Віче відбудеться в залі „Найтс оф Сейнт Джордж", 4-та вулиця в Аллентавні. На вічу промовлятиме ред. М. Дольницький із Філядельфії.

Члени Конґресу ЗДА вимагають протиракетної оборони і проти Совєтського Союзу

Вашинґтон. — Повідомлення демократичного Уряду президента Джансона про те, що ЗДА будуть розміщувати протиракетну зброю Ніке-Х та інші ракети, викликало схвалення членів Конґресу, які давніше були про це повідомлені на закритім засіданні Спільної Конґресової Комісії є Справах Атомової Енерґії. Але члени цієї Комісії вимагають, щоб протиракетна оборона забезпечувала цю країну не тільки проти комуністичного Китаю, але і проти СССР. Секретар оборони Роберт МекНамара підкреслював, що американська протиракетна зброя буде так розміщувана в найближчих роках, щоб ЗДА могли оборонитися проти слабого китайського налету, який може бути можливий в половині сімдесятих років. Голова Спільної Конґресової Комісії в Справах Атомової Енерґії конґресмен демократ із Ровд Айленду Джан Пастор і голова Підкомісії в Справах Військових Аплікацій сенатор демократ із Вашинґтону Генрі М. Джексон заявили, що треба густіше розміщувати протиракетні ракети, щоб була одночасно оборона і проти совєтських керованих ракет.

Раск і Громико будуть нараджуватись в наступному тижні — У Тант скликує „4-ох великих"

Об'єднані Нації. — З формальним відкриттям 22-ої сесії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй в минулий вівторок 19 вересня ц. р. розпочинається дипломатична метушня довкола двох головних сучасних міжнародних проблем: В'єтнамської війни та ізраїльсько-арабської проблеми. До Ню Йорку вже приїхали деякі міністри закордонних справ, інші прибудуть під кінець цього тижня. В наступному тижні прибуде до Ню Йорку державний секретар Дін Раск на конференції з цілим рядом міністрів закордонних справ, але передусім із совєтським міністром закордонних справ Андреєм Громиком. За газетними повідомленнями — Раск хоче приєднати Громика до думки, щоб справою замирення у В'єтнамі зайнялася Рада Рада Безпеки, але Громико буцім-то відмовиться взагалі заторкувати справу В'єтнаму, ставши на принципове становище, що вирішний голос в цій справі мають Північний В'єтнам і південно-в'єтнамський Фронт Національного Визволення, а Совєтський Союз може тільки підтримувати їх в їхньому становищі. Водночас також деякі союзники Америки, особливо Британія, перестерігають Америку проти зголошування справи В'єтнаму на Раду Безпеки, бо тоді Рада Безпеки вірогідно прийняла б резолюцію із закликом до Америки, щоб вона припинила бомбардування Північного В'єтнаму, що поставило б Америку в клопітливе положення. Водночас генеральний секретар ОН У Тант старається відновити концепцію, щоб всі великі міжнародні проблеми вирішували „4 великі": він запросив на наступний тиждень на обід до себе міністрів закордонних справ ЗДА, Британії, Франції й СССР, однак ледви, чи на тому обіді вирішать конструктивно будь-яку проблему. До Ню Йорку прибули вже міністри закордонних справ Ізраїлю і Єгипту, але Єгипет і інші арабські держави все ще рішуче відмовляються переговорювати безпосередньо з Ізраїлем та вимагають тільки, щоб Об'єднані Нації „примусили" Ізраїль очистити всі зайняті ним арабські землі.

На засіданні Генеральної Асамблеї в середу 20 ц. м. обрано її 17-віцепрезидентів, за членськими державами, а не за особами. Між отими віци-президентами є амбасадор ЗДА в ОН Артур Голдберґ, амбасадор СССР Микола Федоренко, амбасадор Вільного Китаю Лію Чієх та амбасадори різних азійських і африканських країн.

Адмірал Шарп називає катастрофою припинення налетів проти Північного В'єтнаму

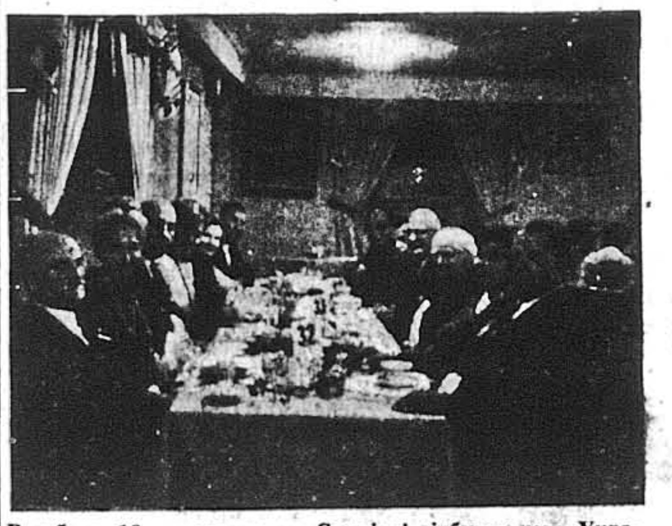
Вашинґтон. — Головний командант американських збройних сил в тихо-океанському обширі, адмірал Ю. С. Ґрент Шарп, який є безпосереднім зверхником команданта американського війська у В'єтнамі генерала Вільяма Вестморленда, вважає, що це була б „катастрофа", коли б Америка припинила бомбардувати Північний В'єтнам. Так він зізнав на сенатській Комісії Підготови ще 9 і 10 серпня ц. р., але те його зізнання, зрештою також у скороченій формі, оприлюднено щойно тепер. Адмірал Шарп критикував обмеження свободи дій американського летунства у В'єтнамі та ствердив конкретно, що 107 стратегічних цілей у Північному В'єтнамі, що їх треба би знищити, зараховано до „недоторкальних", бо президент Джансон, як головний вождь всіх американських збройних сил, заборонив їх бомбардувати, прихилившись до порад своїх цивільних дорадників, головно секретаря оборони Роберта МекНамари. Адмірал Шарп твердив, що припинення налетів проти Північного В'єтнаму негайно збільшить комуністичні сили у Південному В'єтнамі, однаково щодо числа комуністичного війська, як його озброєння і постачання, та автоматично проявиться у зрості американських жертв. Адмірал Шарп поставився також дуже скептично до практичної вартости „бар'єру", будованого між Північним та Південним В'єтнамом, і твердив, що той бар'єр ніколи не дасть тих користей, що їх дає бомбардування летунством Північного В'єтнаму. Адмірал Шарп особливо поручає унеможливити постачання Північному В'єтнамові морським шляхом, з використовуванням північно-в'єтнамських портів, які належать також до категорії незаторкуваних літаками цілей. Внаслідку тих зізнань на названій сенатській Комісії — Президент розпорядив посилене бомбардування Північного В'єтнаму.

ЗДА ПОЧИНАЮТЬ БУДУВАТИ ПРОТИРАКЕТНУ ОБОРОНУ

Секретар оборони Роберт МекНамара виявив два дні тому у своїй промові на 8-ій річній конференції видавців та редакторів аґенції „Юнайтед Пресс Інтернешенел" у Сан Франсіско, що американський Уряд вирішив розпочати будову системи протиракетної оборони, першим коштом 5-ти більйонів дол. Ця оборона звернена передусім проти Комуністичного Китаю, який розбудовує свою атомово-ракетну зброю. В тому самому часі, як МекНамара промовляв на зборах, на вулиці група пацифістів переводила демонстрацію проти війни у В'єтнамі. Як видно по всміхненому обличчі одного молодого глядача та байдужності осіб, що йшли в протилежному напрямку вулиці — тієї демонстрації ніхто не брав поважно.

КОЛИ УНС ВІДЗНАЧАВ 50-РІЧЧЯ УНР

В суботу, 16-го вересня, на Союзівці відбувся день Українського Народного Союзу, присвячений 50-річчю Великої Української Національної Революції. З цієї нагоди відбувся концерт, під час якого відповідне слово виголосив колишній голова Ради Міністрів Директорії Української Народної Республіки проф. Борис Мартос. Разом з ним гостем УНС на Союзівці того дня був колишній генеральний інспектор військ УНР і товариш військового міністра полк. Володимир Кедровський з дружиною. Перед концертом була спільна з урядовцями УНСоюзу вечера, під час якої і зроблено цю фотознімку. Довкола стола (зліва) сидять: проф. Борис Мартос, заступниця головного придсідника Марія Душник, гол. предсідник Йосип Лисогір, його дружина пані Марія, дружина головного касира УНСоюзу пані Кокольська і гол. касир Іван Кокольський, гол. радний Володимир Запаранюк, заступник гол. предсідника Володимир Сохан, почесний член Головного Уряду УНС Роман Слободян з дружиною, пані і полковник Кедровські.

В. Сохан на Крайовій Конференції про Громадянство звернув увагу на натуралізованих громадян

Вашинґтон. — Впродовж чотирьох днів від 17-го до 20-го вересня відбулася тут в готелі Мефлавер 22-га річна Крайова Конференція про Громадянство, в якій брав участь, як представник УНСоюзу, заступник гол. предсідника Володимир Сохан. Влаштовує ці конференції щорічно від 1946 року організація з такою ж самою назвою Крайова Конференція про Громадянство, що її очолює бувший член Найвищого Суду Тома С. Кларк, а її почесними головами є бувші президенти Д. Д. Айзенгавер і Г. С. Труман та голова Найвищого Суду Ірл Воррен.

Цьогорічна конференція мала за головну тему нарад „Демократія — виклик і відповідальність молоді". Цілями організації, яка влаштовує ці конференції, є дбати про те, щоб громадяни ЗДА охороняли і скріплювали свободу та справедливість, ґарантовані конституцією, поширювали своє знання прав і обов'язків, як і брали живу участь в громадянських акціях. Понад 600 делеґатів від 123 крайових організацій та 10 різних департаментів уряду ЗДА відбули п'ять спільних сесій та по дві дискусійні сесії у 13 різних групах. Конференція одержала привіт від президента ЗДА Линдона Джансона, а віцепрезидент Гюберт Гомфрі прибув особисто, щоб привітати учасників нарад, висловивши при тому признання Конференції за добре виконувану працю. В свому слові, основаному на тексті „Заяви вірности американському прапорові", віцепрезиент підкреслив, що американський прапор є символом надії всього людства та символом Богом наданих прав народові на свободу і справедливість. Свій привіт закінчив віцепрезидент заявою, що він глибоко вірить в американську молодь, яка в 99 відсотках є доброю, і на неї покладає великі надії.

До зібраних делеґатів промовляв теж сенатор Дж. Рандолф із Вест Вірджінії та конґресмен Л. Ваймен із Коннектикат, а в мистецькій частині виступала оркестра морської фльоти, бувша „Міс Америка" Мерілин Ван Дербур та член президентської Ради Фізичної Вправности Ґлен В. Свенґрос.

В. Сохан в дискусіях над проблемами молоді і причинами її злочинности та байдужости звернув увагу на послаблення почуття відповідальности батьків за виховання молоді. Він теж подав ряд рекомендацій для скріплення масової участи молоді в спорті та дораджував ввести краще навчання про права і обов'язки громадян, подаючи порівняння свободи і демократії в ЗДА із лицемірством совєтської конституції, під якою терпить український нарід. Його рекомендації, в тому й одна, яка дораджує при навчанні громадських прав і обов'язків користати із досвіду прибулих із закордону нових громадян ЗДА, які знають різні форми правління, були включені до підсумків Конференції, що їх передано зацікавленим державним та громадським установам.

Критикують Сталіна за плян надання Україні назви „автономної области Росії"

Київ. — У рецензії на нову книжку „В. Ленін і перемога жовтневої революції на Україні", видання „Інституту історії партії", надрукованій в „Радянській Україні" з 16 вересня, згадано, що Сталін, Мануїльський та ін. хотіли навіть формально надати Україні й іншим неросійським країнам в СССР звання і „права" лише „автономних областей Росії". В рецензії сказано, що Ленін, розглядаючи „національне питання", відкрив „нову форму державного союзу".

„Він категорично засудив хибну ідею „автономізації" радянських республік у складі РРФСР (що її висунув Й. В. Сталін і підтримали Д. З. Мануїльський та інші партійні працівники) як прояв великодержавного шовінізму і запропонував нову форму об'єднання республік — федерацію, добровільне і рівноправне об'єднання республік у нову, єдину державу — Союз Радянських Соціялістичних Республік". В рецензії кинено такий закид авторам книжки: „Викриваючи українських буржуазних націоналістів, автори майже не спростовують облудні твердження сучасних фальсифікаторів у питаннях жовтневих подій на Україні".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Пістолі і рушниці

Відомо, що кріса, з якого застрілено президента Джана Кеннеді в Далласі 22 листопада 1963 року, Лі Гарвей Освальд дістав поштою, через оголошення в газеті. Від того часу, отож уже впродовж близько чотирьох років, іде палка дискусія у пресі, а в останніх тижнях у Конгресі, щодо потреби законної заборони продавати стрільну зброю на поштове замовлення та обмеження права набувати її. Проти такого законопроєкту негайно заявились фабриканти стрільної зброї та Крайова Рушнична Асоціяція, яка нараховує 833.000 членів. Вони мають завзятих платних „лабіїстів", себто адвокатів - агітаторів у конгресових кулюарах, які всіма способами намагаються протидіяти обмежуванню „конституційної свободи" американських громадян купувати собі пістолі та рушниці.

Ось жменя дуже сумних подробиць. В Америці є коло 27 мільйонів осіб, які мають пістолі та рушниці. Відомо, що масові вбивства й поранення під час щорічного ловецького сезону спонукали мисливців носити червоний одяг. У 1966 р. загалом вбито в ЗДА 10,920 осіб, в тому числі пострілами з пістолі або рушниць 6 552 особи. Дальших 2.600 осіб згинули від пострілів випадкових, між ними понад 500 дітей у віці від 5 до 14 років, а дальших 9.900 осіб покінчили життя самогубством, стрільною зброєю.

В ні одній іншій країні світу, мабуть, не можна так легко купити стрільну зброю, як в Америці. На посідання револьвера треба мати поліційний дозвіл, але продавці цим не турбуються, а згадана вгорі Крайова Рушнична Асоціяція у своїй пропаганді за приєднання нових членів заманює їх перспективою — мати рушницю для приємности, для спорту, для особистої забезпеки та для підготови молоді у стрілянні, з увагою на пізнішу військову службу.

Ясна річ, що не йдеться про мисливців, ані про зарестровані клюби, в яких вчать стріляти. Идеться про легкість, з якою пістолю і рушницю можуть набути всі злочинні й невідповідальні елементи. Насичення цивільного населення зброєю притупило загальне почуття леґалізму. Ось так, при недавньому масовому опиті більшість власників пістоль і рушниць відповіли „так" на запит, чи вони стріляли б, коли б вибухли муринські заворушення в їх околиці. Можна уявити, до чого дійшло б, коли б цивільне населення перейняло на себе функції поліції та війська і заводило „лад" стрілянням! Зразок такого „ладу" дали снайпери в останніх заворушеннях у Нюарку й Дітройті.

Тому обов'язково треба суворого законодавства, яке утруднило б бизнес коштом людського життя.

„Український" Крим

Дня 15 вересня в Україні формально відзначали „День Кримської области", так само, як перед тим відзначали подібні дні інших областей України. Але Кримська область — це не Полтавська чи Львівська. Історія цієї области занадто різниться від інших областей УССР, щоб її збути лише згадками про великі врожаї садовини та безліч курортів для москвичів ...

У „Радянській Україні" з 15 вересня перший секретар Кримського обкому М. Кириченко вмістив велику статтю п. з. „Землі української чудовий край". У ній він пише, що „турбота про людину — для радянського суспільства — над усе" ...

Нічого не змінилось у совєтському „стилі" життя і керівництва. Ще так недавно в кількох совєтських газетах азійських республік опубліковане своєрідне помилування татар, із партійною вказівкою не донищувати тих примусових виселенців із Криму, — та про це мовчить М. Кириченко. А їх сотнями тисячі, разом з дітьми, вигнано з кримської землі після війни, на наказ ЦК КПСС, як „ворогів народу" і „коляборантів" з німцями. У 1954 р. Москва, маючи Україну в кишені, „передала" до складу УССР Кримський півострів, посередньо скидаючи вину за винищування татар на українців. Та хоча Крим нібито відійшов від Російської СФСР, туди й далі поселювали в першу чергу росіян, представників компартії з різних республік, витворюючи там національно - російську мішанину на місці прогнаного татарського народу. Досить вдуматись у таку статистику, за „Радянською Україною": в 1918 р. в Криму було тільки 3 000 членів компартії, в 1941 р. вже 10 000, а тепер є „більше як 90 000". Замість татарської національної культури і замість української національної культури, навіть лише по формі — в Кримській області нібито України звела собі курортне гніздо шовіністична московщина, надавши українським селянам лише право орати суху кримську землю. Кримська телевізійна станція провадить передачі російською мовою, здебільшого транслюючи Москву. Видавництва випускають російськомовні книжки. Кіностудія ставить російськомовні фільми не на українську тематику і т. д. І все це пародійно названо „Кримською областю України".

В. С-ко

„РЕГАБІЛІТАЦІЯ" КРИМСЬКИХ ТАТАР

Наші люди на Україні може й досі не знають про те, що Президія Верховного Совєту СССР своєю постановою з 6-го вересня „регабілітувала" кримських татар, що їх та сама Президія в 1944 р. постановила була виселити з їхніх прадідівських земель за „співпрацю з німцями". Декрет про цю регабілітацію появився лише в пресі Казахської, Узбецької і Таджицької середньоазійських совєтських республік.

Кримські татари, що завжди відзначались консервативністю, міцно трималися своєї мусульманської віри і своїх традицій,—гостро спротивились сталінській колективізації на початку 30-их років, і вже тоді в горах Яйли татарські партизани зводили бої з відділами чекістів. Приборкані, стероризовані, вони все ж виявляли виразну антипатію до совєтської влади.

Цілком природньо, що прихід німців у 1941 році кримські татари зустріли з радістю, і навіть створили окремий татарський загін для боротьби з большевиками. Цю „приязнь" з німцями підсилював ще той факт, що Гітлер в тому періоді війни старався здобути для себе симпатії мусульманського населення таких країн, як Туреччина, Єгипет і інші країни Середнього Сходу. В дальшому ході війни кримські татари вже перестали бути для німців „упривілейованим" народом, — їх вони трактували так само, як всіх інших „унтерменшів", але для Москви печать „зради" залишилась на них навіки.

У зеніті своєї сили Сталін уже виразно нехтував світовою опінією і з презирством згадував у приватних розмовах про західньоевропейські компартії та про „маси трудящих". Тож після того, як німці залишили територію України, ніщо вже не стримувало його жадоби мститися на дійсних і уявних ворогах.

Восени 1944 року, після того, як СМЕРШ закінчив свою криваву роботу, вистрілявши сотні „коляборантів", протягом кількох днів усе без вийнятку татарське населення Криму зігнано до залізничних станцій, завантажено у „телячі" вагони і повезено в різні закутини СССР — до Центральної Азії, до Таджикістану, Киргизії, Східнього Сибіру, зокрема Біробіджану. Кілька тижнів їхали голодні й холодні „зрадники батьківщини" до місця призначення, гублячи по дорозі стариків, дітей, хворих, що не витримували голоду і спраги. Незнати скільки тоді лишилося в живих із вивезених кругло 300.000 кримських татар.

Рівночасно переведено найбрутальнішу акцію виселення десятків тисяч балтів, буддистської віри калмиків і чотирьох малих кавказьких мусульманських народців — чеченців, інґушів, карачаївців та балкарців. Кілька років тому в західній пресі були опубліковані спогади колишнього полковника НКВД про криваві розправи над „ворогами народу", що передували цьому проведеному на Кавказі ґеносидові. Автор цих спогадів пише про аули, оточені й дотла випалені чекістами, про жінок і дітей, яких вони живцем кидали в огонь, про горців, які, боронячи свої саклі, з кинджалами кидалися на кулемети...

І так, сім національних груп в порядку колективної відповідальности за „коляборацію з ворогом" здесятковано, позбавлено всіх національних прав і, як кримінальних злочинців, вигнано з рідних земель. Лише нечисленним калмикам пощастило в останніх місяцях війни дістатися на Захід, а звідти до Америки, де вони тепер живуть своїми малими громадами в стейті Ню Джерзі. Про долю виселених відомості надзвичайно скупі.

У своїй „секретній" промові Хрущов, як відомо, заявляв, що незадовго перед смертю Сталін плянував виселити то Східнього Сибіру також усіх українців, але залишив цю ідею з огляду на брак транспортових можливостей. Його смерть, казав Хрущов, перешкодила йому провести в 1953 році ще одну ґрандіозну чистку серед української інтеліґенції.

Як виходить з опублікованого в „Казахстанській Правді" декрету Верховного Совєту СССР, „регабілітація" кримських татар має дуже обмежений характер. Хоч у декреті сказано, що лише „певні групи їх співпрацювали з окупантами", і що виселення всього народу було актом несправедливим, — місцеві чинники влади мусять „заохочувати" виселенців залишатися на вигнанні в Східньому Сибіру і середньоазійських республіках. Їм нібито привернено всі громадянські права і обіцяно допомогу в розвитку їхнього національного та культурного життя, але відібрану в них батьківщину їм не повертають, бо її вже зайняли люди, переселені туди в 1945-48 роках з інших районів СССР.

Крим, що перед другою світовою війною мав кругло 40% українського населення і належав до РСФСР, є тепер одною з областей Української ССР. Його „подарувала" Москва Україні в 1954 р. з нагоди 300-річчя Переяславського договору, яким вона загарбувала Україну. Цим самим, мабуть, думали в Кремлі перекласти на український народ злочин доверщеного над кримськими татарами ґеносиду.

Чому аж тепер, напередодні 50-ліття „жовтневої революції", проголошено амнестію татарам - висланцям, коли одночасно з ними депортованих з Кавказу чеченців, інґушів, карачаївців та балкарців амнестовано ще в 1956 році, після того, як Хрущов виголосив свою десталінізаційну промову?

І чому про цю амнестію не повідомлено широко в Совєтському Союзі?

Відповідей на ці питання може бути кілька, але всі вони будуть лише здогадними. Москва, чи то під Леніним, Сталіним чи Косиґіним, свої дійсні наміри і свої злочини завжди старанно приховує від поневолених нею народів.

В. Чапленко

ЧИМ КОНЦЕПЦІЯ СУМНІВНА?

(2)

Є. Кирилюк добачає тенденційність П. Ковтана в тому, що він згадує тільки певних письменників (Филиповича, Драй - Хмару, а не Косинку, В. Блакитного тощо) та висуває у згаданих тільки певні твори („Замість сонетів і октав" та „Плуг" у Тичини, а не пізніші його збірки, „Мину Мазайла" та „Народного Малахія", а не „97" та „Комуна в степах" М. Куліша" тощо). „Зовсім нічого не сказано про І. Микитенка як драматурга!" — обурюється Є. Кирилюк. Логічно такий добір у Панаса Ковтана зрозумілий: він згадує те значніше, що в ньому виявились оті „шляхи в крові", хоч, може й не вичерпавши в малій статті всього, і не згадує того, що було не типове для цього позначеного кров'ю „процесу".

А де ж логіка в Кирилюка, який, беручи під свою оборону не згаданих або згаданих неправильно, не каже ані словечка про те, що всі ці письменники були фізично знищені, та ще й безневинно навіть з погляду комуністичної доктрини, бо всі вони були або льояльні до „радвлади", або й переконані комуністи. От коли він згадав Г. Косинку, то ані натякнув на те, що його розстріляно, в зв'язку з убивством Кірова, до якого українці не мали ніякісінького відношення, разом з багатьома іншими виразно „радянськими" письменниками. Сам він (Г. Косинка) хоч і опирався спочатку, але в друкованій творчості був „радянський" письменник, як про це свідчить і теперішня його реабілітація. Брати Крушельницькі втекли з „панської" Польщі під захист комуністичного режиму. Дмитро Фальківський у минулому був „чекіст"... Кость Буревій у літературній полеміці 20-их років був проти орієнтації на „психологічну Европу". Отже, всякому ясно, що людей цих понищено тільки тому, що це були українські письменники, що вони були потенціяльною загрозою для єдности Московської імперії. То інша справа, що їм формально прикидали то „куркульство" та „націоналізм".

Чи не найпоказовіший у цьому факт — знищення такого дорогого Кирилюкові І. Микитенка. Усі, хто жив на Україні в 20-их і на початку 30-их років, пам'ятають, з якою просто собачою запопадливістю він служив режимові і з якого люттю нищив він, опинившись на чолі новоствореної единої Спілки Письменників України, неказенні настрої серед українських письменників. Але й його знищено, як „куркульського сина", дармащо він був справжній „незаможник". Це останнє виявилось тепер, коли його реабілітовано, коли в Києві відбулося урочисте засідання, присвячене 70-річчю з дня його народження. А його знищено 40-річним! Про все це можна довідатися хоч би із статті Івана Зайця „Вогонь його творчости", надрукованої в ч. 70 „Літературної України" (з 5 вересня ц. р.). „З убогої селянської хати Кіндрата Микитенка" виводить І. Заяць родовід цього письменника. „1922 року нечаївський комнезам відряджає свого фельдшера і культпрацівника Івана Микитенка навчатися до Одеського медичного інституту"... І фінал: „Дуже рано пішов із життя Іван Кіндратович Микитенко. Загинув 40-річним, в часи культу особи, загинув, коли буйним квітом розцвів його талант. Трагічно обірвалось життя письменника - комуніста..."

На користь чиєї концепції промовляють такі факти, як оцей, — на користь маловідомого Панаса Ковтана („на це прізвище я натрапляю вперше", пише про нього Кирилюк), чи на користь концепції члена - кореспондента Академії Наук Є. Кирилюка? А він же, цей академік, ще й погрожує редакції журналу „Дружно Вперед"! Наприкінці своєї цинічно - брехливої статті він пише: „Гадаємо, редакції журналу „Дружно Вперед" варто повернутися до порушеної теми і більш сумлінно (? — В. Ч.) та правдиво поінформувати своїх читачів про українське радянське письменство".

Але тут, здається, можна сказати: якби свині роги... Адже в Чехо - Словаччині „радянські" органи безпеки, либонь, таки не можуть безпосередньо діяти. А чехословацькі письменники там уже досить сміливо протестують проти „адміністративного втручання в літературу", як про це свідчить недавній письменницький з'їзд у Празі.

І цією вільнішою атмосферою користуються й наші брати на Пряшівщині та хоч вряди - годи обзиваються на оборону наших поневолених письменників на Україні. Ця оборона тим цінніша, що їхні писання мають якесь поширення в комуністичному світі, зокрема й на Україні, як про це довідуємось із статті Є. Кирилюка, що одержує журнал „Дружно Вперед". Хоч у даному разі адміністрація журналу помилилась адресою: цей академік - вельможа, замість того, щоб використати викладені в статті Ковтана міркування для перегляду своєї казенної „концепції" та для оборони мільйонів безправних українців Кубані, Таганрожчини, Вороніжчини, Курщини тощо (покладаючись на приклад пряшівських українців), узяв собі в голову „повчати" редакцію журналу „Дружно Вперед".

Але зароблене для нього буде, якщо йому там скажуть: „Зась!"

(Кінець)

Леся Лисак

ВЧИТЕЛЬКА МАРІЯ

Колись вона була вчителькою співу. Це було перед війною, на рідній землі. Тоді звали гімназійних учительок „пані професор". Можливо, що деяких учителів співу учні не признавали такими важливими, як, скажім, учителів латини чи математики, але це не відносилося до професора Марії. Хлопці й дівчата, яких вона вчила, любили її, шанували.

Це було в першу чергу тому, що професор Марія любила їх — цих буйних дітваків, які поступово перетворювались на молодих людей. Любила, розуміла і допомагала їм. Оборонила когось на конференції перед „двійкою". Допомогла комусь написати шкільну задачу. Пригадала цитату з Горація, пояснила незрозуміле місце в „Слові про похід Ігоря". На неї завжди можна було рахувати. З-поміж усіх професорів — професор Марія була приятелем. Крім нотного письма, вона знала багато інших речей і найважливішу з них — душу молоді.

Дехто навіть дивувався, чому, маючи змогу навчати інших предметів, вона вибрала спів. На це вона, сміючись, відповідала, що в неї не було б серця виставити комусь лиху оцінку, так, як це мусіли робити інші вчителі. Насправді причина було зовсім інша: професор Марія вірила, що пісня розвиває почуття краси і шляхетність у молодих душах. Думала про рідну пісню.

В неї не було родини, і тому всі ці хлопці й дівчата видавались їй неначе рідними. Вона жила їхнім життям, і це приносило їй щастя. Вона не прагнула нічого іншого, як бути з ними рік за роком, і проводжати їх через гімназійний поріг у життя. Вона вірила, що її учні будуть добрими українськими громадянами, бо на таких вона їх виховувала.

Та прийшла війна, а за нею еміграція і кінець її вчительської праці. Професор Марія опинилася в американському містечку, в якому, крім неї, було тільки дві українські родини. Це були люди того самого віку, що й вона, — молоді не було. І тоді вона болюче відчула свою відірваність від того, що досі було суттю її життя. Не було біля неї молодих людей, щоб їм віддавати своє знання, свої сили, своє серце. Вона вперше в житті відчула себе зайвою. Нікому непотрібною.

Щоб заповнити пустку, вона багато читала. Передусім те, що відносилося до молоді. Багато написаного в журналах та газетах звучало як сполох, як сумнів, як гіркість. Зокрема, коли статті заторкували справу мішаних подруж. Або справу рідної мови. Або питання національних почуттів. Тоді професор Марія глибоко задумувалася. Вона із смутком стверджувала, що про українську молодь на еміґрації знає мало, дуже мало. Вона знає її тільки здалека, з принагідних зустрічей. Молоді люди перекидаються з нею кількома чемностевими фразами — не завжди поправною українською мовою, і ніякого зближення не наступає. Їй здається, що вони вважають її за стару жінку, яка не розуміє теперішнього життя. Їй здається, вони думають, що вона вже своє віджила.

Вона не могла ніяк погодитися з тим, що молоді хлопці й дівчата говорять по - українськи тільки тоді, коли за цим слідкують їхні батьки або виховники. Коли ж вони між собою — тоді зразу ж переходять на іншу мову. Це наповнювало її зневірою. Також їй здавалося, що молоді співають рідних пісень тільки тоді, коли цього вимагає конечність. Що пісня вже не для них, як колись була для її учнів, потребою серця. І це її найдужче боліло.

Та цього літа стара вчителька вперше поїхала туди, де збирається чималий гурт людей з українських громад. І там, крім старших, були також молоді люди. Вона почала придивлятися та прислухатися до них. Багато з них дуже добре володіли рідною мовою. Багато з них виявляли зацікавлення рідним мистецтвом, культурою. З радістю вона завважила, що вони беруть участь в громадському житті. Справи, які колись видавалися сумнівними, набирали ясности. Ставало легше на душі. Одне тільки почуття давило по - давньому — почуття власної зайвости. Вона вже нічого не могла дати з себе цим хлопцям і дівчатам — вона вже не мала змоги їх чогось навчити...

Та прийшов той вечір. Люди сиділи на терасі під темним гірським небом. І тоді вийшов молодий хлопець і почав грати та співати. В його співі була якась особлива теплота. Це не був спів „на замовлення". Він співав так само, як співали її учні, коли співало їхнє серце. Вона зрозуміла, що пісня була його часткою, висловом думок і почуттів, була для нього чимсь дорогим, необхідним.

Хтось назвав уголос прізвище хлопця. Воно було знайоме. Так звався один з її колишніх учнів. Вона підійшла до хлопця, що вже скінчив співати, і спитала, чи не ходив його батько до гімназії в такому то місті. Він відповів, що так. „Я колись вчила співу вашого батька", — сказала стара вчителька, і в її голосі затремтіло зворушення.

Молодий чоловік схопив її руки в свої долоні, неначе зустрів когось дуже близького. „Мій батько часто вас згадує, пані професор, — сказав сердечно. — Прошу підождати, я його покличу — ми не знали, що ви тут".

Він зробив крок, але зупинився. „Може пізніше не буде часу — а я маю до вас прохання. Чи могли б ви написати мені ноти і слова до цієї пісні про верби в долині? — він заспівав першу стрічку. — Бо батько вже точно не пригадує собі мелодії, а ця пісня така гарна"...

І враз стара вчителька відчула, що не є зайвою. Пісні, які колись стелилися від її серця до сердець молодих людей, співатимуть тепер їхні діти... Тільки щоб хтось, так, як тепер вона, пригадав напівпризабуту мелодію...

Михайло Данилюк

ПОВСТАНСЬКИЙ ЗАПИСНИК

(59)

Потрібно переорганізувати ввесь терен, а передусім життя самого загону. Блакитний заряджує тримати в таборі не більше як дві сотні водночас, а решту пускати по терені. В табір будуть приходити боївки з повіту на тиждень-два для „заправки". В терен треба пускати по чоті, часами більше для зв'язку з тереновими боївками та малими летючими загонами. Треба виробити відповідний плян для обміну людей із загону Хрона і теренових відділів. У такий спосіб сам антоновецький табір матиме ввесь час чотири-п'ять сотень з тим, що одна або дві будуть на зміну поза табором. Тримати більше людей в антоновецькому лісі — це значить накликати на свою голову біду. Німецькі літаки і так уже розшукують бази. Недавно обстріляли такий літак, що літав низько понад лісом. Підбили йому один мотор, і він відразу ж завернув на Рівне.

Граб рветься в ліс і хоче взяти зі собою частину катербурзьких хлопців. Німці в районі вже наступають йому на п'яти. Залізняк жаліється — що то, мовляв, за війна, коли він не може як слід „покропити німаків", лише малими засідками та підриванням містків. Вихор нахваляється, що одного дня захопить своїх хлопців і „гайда на шумські ліси робити ще один загін". Хлопців важко втримати, але пустити всіх і знищити теренову сітку — це була б також дурниця. Тим більше, що фронт на сході ломиться, і незабаром доведеться глянути новій ситуації в очі. Великі одиниці в лісі — це згуба. Сама Волинь не видержить напору.

Галичина вже дещо готує в Карпатах, але, каже Білий, докладних вісток немає, і невідомо, як там ідуть справи. Взагалі Білий має доволі скупі інформації про інші терени України і нарікає, що не одержує їх від інспекторату, бо там „засіли самі бюрократи та політикани". Кажуть йому, щоб діяв за власною ініціятивою і по лінії постанов почаївського з'їзду організації, який відбувся минулого літа. А той з'їзд не передбачав повстання і не виніс в цьому відношенні ніяких рішень. Десь там на горі щось не гаразд. Також в ОУН СД.

Блакитний задихається. Розбудова загону Хрона, постачання йому харчів, зброї, одежі стає щораз труднішою справою. Загін росте зашвидко і не пропорційно до підготови. Самої стихії не вистачає. Ще гірше може бути зимою, зокрема, як наблизиться фронт. Втримати загін, а крім цього сто двадцять боївок, разом до тисячі людей — це вже важко. Зрізати теренові боївки неможливо. Кожний з десяти районів мусить мати хоч по десять боївок. Потрібно більше провідного кадру, а основне — директив згори і координації з іншими повітами. Також потрібно вияснити заплутану політичну ситуацію і цілком відтяжити військову сітку від політиканства. Хай це робить організаційна сітка. Блакитний також жадає, щоб організаційна сітка перебрала на себе частину постачання. А Троян не може, бо його повітове керівництво здекомплектоване. Працюють лише Шкляр і Фока. Навіть Голуб відійшов від роботи. Взагалі всі говорять про ліс, мовби там був рятунок від усіх трудноців. Блакитний лається і каже, що порозганяє всіх, як так далі піде. Жадає, щоб область зробила якийсь порядок по організаційній сітці.

На нараді Білий „потішив" Блакитного: він, мовляв, незабаром відходить аж на Володимирщину і передає Блакитному також Дубенський повіт. Блакитний зірвався. Він не візьме. Тут аби дати раду з Крем'янецьким повітом, а не то з двома. Дискусія закінчилась коротким: „Це друже, наказ!" — і на тому стало. Крем'янеччина має бути базою, але два повіти повинні творити одну цілість. Отже треба формувати спільну Команду. Білий її назвав Командою південної Волині. Сам Білий візьме північну Волинь і західні терени. Блакитний зі своєю базою має стати лучником на Галичину і пробувати пробиватись на східню Волинь. Перші зв'язки на Славуту Блакитний уже поробив і хоче туди перекинути зброю на першу десятку.

Блакитний оповідає, що Крук має, мабуть, такі самі доручення пробиватися на схід. Питав Блакитного, чи той не дав би йому з півсотні хлопців із першорядним озброєнням, хоче робити якийсь рейд на схід. При цій нагоді Блакитний розказав на нараді, що розмови про військову співпрацю поміж обома ОУН на Крем'янеччині йдуть добре.

Почалося ще минулого року, як зустрічались, говорили. Тепер, у лісі, справа стала пекучою. Треба починати єднати повстанські загони. Треба думати про спільний штаб, команду, постачання, бойове вивінування, вишкіл і цілий ряд справ, якщо маємо на увазі вижити. Вже відбулося кілька нарад. Зі сторони Блакитного беруть участь Хрін, Чорнота, Журба і Орлик, а від Крука — Камінь, Прокопович, Борщ, і часами Ілько та професор Гнатів. Блакитний і Крук зустрічались крім цього окремо. Сотник Скоб, як невтральна одиниця, допомагає в цьому і одним і другим.

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 22-го ДО 26-го ТРАВНЯ 1967 РОКУ, НА „СОЮЗІВЦІ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

II.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ДОПОВІДЬ ОБЛАСНОГО ОРГАНІЗАТОРА СТЕПАНА ГАВРИША

В своїй доповіді С. Гавриш підмітив, що коли три роки тому обнимав уряд обласного організатора, був завважав, що щоб ввійти в працю і здобути тривалі успіхи треба бодай п'ять років. Тепер бачить, що сказав тоді правду. Праця обласного організатора важка й відповідальна. Вона триває 24 години денно. Часті подорожі, за які організатор не одержує дієти, тільки зворот витрат, беруть багато часу; ранками треба писати, щоб вдержувати контакт з Відділами й Округами та головною канцелярією, а вечорами об'їздка домів у пошукуванні нових членів. Коли до того додати, що під його опікою є 202 Відділи, тоді видно, яка велика й відповідальна є праця обласного організатора. Цю працю повинні виконувати бодай три або чотири організатори, але, як знаємо з досвіду, годі знайти відповідальних кандидатів. Треба за ними дальше шукати.

Обласний організатор для успіху мусить мати співпрацю з усіми відділовими й також головними урядовцями. Особливо ці останні повинні бути без винятку активними й держати під своєю опікою місцеві Відділи. Головний секретар кожного місяця інформує гол. урядовців про стан організаційної праці Відділів й Округ. Як головний урядовець побачить, що якийсь Відділ його місцевости чи околиці занедбався в праці повинен йому допомогти, або дбати про відповідних працівників у Відділі. Всього не можна скинути на обласного організатора тим більше, що не всі Відділи є під опікою таких організаторів.

Важливою ділянкою праці організатора є оздоровлювання занедбаних Відділів. Часом треба їх ліквідувати, часом получити, а часом підшукати активного секретаря чи місцевого організатора. В минулому році получив 11 Відділів, що вимагало багато часу і енергії. Це добре, що Головний Уряд схвалив, що секретар Відділу, який два роки не придбав нових членів, не може наново бути вибраним секретарем. Але буває, що трудно підшукати нового секретаря ,або що самий секретар складає свій уряд.

Важливою є також співпраця з Округами. Слід дбати про активні окружні управи, які багато можуть помогти в праці організаторові. Доповідач старається в округах підшукати окружних організаторів зглядно референтів і в двох йому повелося дістати активних людей. Слід старатися піднайти добрих референтів у всіх округах.

Була згадка про тісну контролю обласних організаторів. Практика каже, що мимо того, що обласні організатори працюють за пляном встановленим в порозумінні з екзекутивою, то годі все їх придержуватися день за днем, зрештою рішає продуктивність організатора Коли буде повна співпраця з організатором відділових і головних урядовців, тоді виконаємо свої пляни.

Є ще поле для закладання нових Відділів. Доповідачеві пощастило закласти два баптистські Відділи й сподіється, що їх буде більше. Плянує в цім році закласти ще три нові Відділи та получити більше число Відділів, зокрема в піттсбурській окрузі.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ДОПОВІДЬ ОБЛАСНОГО ОРГАНІЗАТОРА ВАСИЛЯ ДІДЮКА

В своїй доповіді гол. радний й обл. організатор В. Дідюк підмітив, що після двох попередних доповідей, йому небагато залишилося доповідати. Хотів би в першу чергу звернули увагу на спеціяльні вимоги праці в Канаді. Хоч УНСоюз в обох краях той самий, то умови праці в них різняться. Наприклад, коли обласний організатор має обслужити Відділи, які віддалені від його осідку на 1.500 миль, то це є неабияка проблема. А є їх куди більше. Є наприклад, місцеві братські організації, які уважають, що тільки вони мають канадійське право громадянства, мимо великої і довгорічної організаційної і культурної праці УНСоюзу в Канаді. Але в Канаді є цілинні землі, які слід виробити на урожайний союзовий грунт, що ми стараємося робити. В Канаді прибуває число нових Відділів, прибувають також нові союзові працівники. Маємо й ми проблеми з оживленням деяких старших Відділів, які не працюють як слід. Коли наші заклики й навіть допомога оживити Відділи не помагають, пропонуємо злуку Відділів або відмолодження відділових урядовців, передовсім секретаря. Але це часто дуже трудна справа.

Є також проблема з організуванням нових членів. Щоб мати успіх треба не тільки бути організатором, але місіонарем, бо переконати наших земляків, щоб зробили це, що роблять всі американці і канадійці, а саме, щоб забезпечили перед риском життя свою родину, нелегка справа. Для цієї праці очевидно трьох обласних організаторів замало. Також є проблема на кого записувати здобутих членів. Місцеві діячі часто вимагають, щоб їм дати кредит за здобутих нових членів. Може взагалі не слід записувати членів на обласних організаторів.

Праці обласного організатора трудно часом рахувати. Часто приходиться на позірно дрібні речі витратити багато часу, часто треба бути в один час в різних місцях. Тому й важко стисло контролювати організатора й тісно держатися наперед уложеного пляну. Коли організатор по північі вертається до дому, думає про це, чи його дім не замкнений вже на всі замки. Та всеж стараємося виконати наші обов'язки, бо знаємо, що працюємо для добра своєї громади. Союзовий дім в Торонті дуже помігби в цьому.

Доповіді трьох обласних організаторів закінчив своїми заввагами та підсумками головний предсідник Й. Лисогір, підкреслюючи їх завдання та можливости, після чого приступлено до наступної точки програми схвалення бюджету.

XII. СХВАЛЕННЯ БЮДЖЕТУ

Головний касир Іван Кокольський представляє проєкт бюджету на 1967 рік і підмічує, що цей бюджет є на 55.000 долярів вищий, як у попередньому році. Вказує на потребу схвалення зрівноваженого бюджету, щоб він був зовсім реальним. Окремо пояснює джерела прибутку й витрат при чому підмітив, що в бюджеті не подані числа, які відносяться до друкарні, бо її прибутки й видатки назагал рівноважуться.

В дискусії над проєктом головного касира забирали голос наступні особи: І. Іванчук, І. Одежинський, п-ні А. Дубас, М. Куропась, Т. Шмагала, П. Пуцило, І. Ващук, І. Геврик. Їм відповідали гол. предсідник Й. Лисогір та гол. касир І. Кокольський.

Дискутанти вимагали вставити в бюджет означені суми на діяльність, яку схвалили спеціяльні комісії. І. Іванчук просив схвалити відповідні суми на різні запляновані спортові акції: М. Куропась вимагав схвалення фінансової бази для діяльности виховно-дослідчої комісії; П. Пуцило вимагав, щоб вставити в бюджет підвижку на один відсоток винагороди для секретарів; І. Одежинський вимагав допомоги на спортову акцію на терені Канади. Гол. контролер І. Ващук поставив внесення приняти бюджет в такому виді, як його представив головний касир, а всі тут поставлені внесення передати екзекутиві до розгляду й схвалення. На майбутнє слід, щоб комісії на якийсь час перед річними нарадами Головного Уряду представили екзекутиві свої пропозиції щодо сум, потрібних на їхню діяльність, що дасть змогу екзекутиві вставити їх до проєкту бюджету. Гол. контролер Іван Геврик піддержує внесення І. Ващука. Внесення схвалено. Прийнятий бюджет є такий:

БЮДЖЕТ УНСОЮЗУ НА 1967 РІК

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

PROPOSED BUDGET 1967

	1966	1967
Convention, Annual Supreme Assembly	$ 39,882.99	$ 10,000.00
Actuarial & Statistics	5,156.26	6,000.00
Advertising — Publication	7,630.57	4,000.00
Auditing Comm.-UNA & Special Audit	8,097.03	8,500.00
Bank Charges for Custodial Service Account	4,690.18	4,800.00
Bonding of officers and employees	1,585.00	—
Books and periodicals	523.84	400.00
Collection charges on Canadian checks	617,00	700.00
Corporation tax on premiums	1,363.43	1,500.00
Depreciation of printing plant & eqquip.	2,440.34	2,200.00
Dues to fraternal congresses	805.58	800.00
Employee Hospitalization plan	3,045.77	3,200.00
Employee pension plan	2,166.65	5,200.00
Field conferences	4,464.21	4,500.00
Furniture & equipment	1,263.26	1,000.00
General of maintenance	3,140.66	3,200.00
Insurance	977.00	1,000.00
Insurance, Group & Workmen's comp.	2,553.64	3,000.00
Insurance Dept. Fees	5,967.58	6,000.00
I.B.M. rental & service	3,317.60	4,000.00
Legal expense general	—	500.00
Lodge supplies	7,354.21	2,000.00
Medical inspections	4,084.13	4,500.00
Official publication Svoboda & Weekly	130,200.00	130,000.00
Postage	8,081.50	8,500.00
Printing & stationary	25,735.88	20,000.00
Rent for home office	12,000.00	12,000.00
Reward to organizers, branch	36,056.30	45,000.00
Reward to special organizers	24,379.00	30,000.00
Reward to Pres. & Treas.	3,037.50	3,200.00
Reward to secretaries "refund"	195,444.66	220,000.00
Salaries of Executive officers	53,266.65	68,000.00
Salaries of office employees	125,337.60	135,000.00
Taxes, Fed. unemployment insurance	545.70	600.00
Taxes, Fed. Soc. Sec. & withholding	6,435.86	6,500.00
Tax, State, unemploy., disablity, etc.	905.25	1,000.00
Telephone & telegraph	3,061.09	3,000.00
Traveling expense general	26,018.20	25,000.00
Travelig expense of special organizers	20,010.99	25,000.00
Youth sport activities	1,884.83	2.500.00
Ukrainian publications	—	25,000.00
TOTALS:	$783,527.94	$837,300.00

XIII. ВНЕСКИ И УХВАЛИ

Голова Контрольної Комісії **д-р В. Галан** пригадує конвенційні ухвали про заходи в справі об'єднання українських братських Союзів та про дім старших віком членів й закликає до заходів для виконання цих ухвал.

Гол. радна **М. Демидчук** пропонує деякі поліпшення у веденні дитячих таборів на Союзівці, а дальше вносить, щоб першенство в вакаційній праці на Союзівці мали ці студенти, які ще в ній не працювали, як також, щоб першенство в резервуванні кімнат мали ці, які на Союзівці ще не переводили вакацій. Дальше пропонує, призначити одного з обласних організаторів для праці в Ню Йорку і околиці й врешті, щоб при поважних недугах, як напр. недуга Паркісона давати більшу підмогу, як досі.

Гол. радний **М. Куропась** пропонує, щоб екзекутива виплачувала датки призначені з народного фонду негайно й без пригадок обдарованих. Чеки повинні бути висилані на руки місцевих головних урядовців, які мали б їх вручити обдарованим, при чому повинна бути зроблена знімка для поміщення в „Свободі".

Гол. радний **С. Гавриш** піддержує внесення М. Куропася та пропонує такі свої рекомендації:

1. Всі уділювані позички - морґеджі УНСоюзу на будову церков, народних домів, громадських установ та приватних домів, повинні бути узгіднені з місцевими головними урядовцями, як такі є в даній місцевості, а як ні, то з головою округи чи відділовим секретарем.

2) Сторінки „Свободи" повинні бути використані впершу чергу для передплатників, які живуть в Америці і Канаді, а тоді щойно для дописувачів та кореспондентів інших континентів.

3) Виконати рекомендації статутової комісії 26 Конвенції, відносно залеґалізовання формального існування Окружних Комітетів, які включаться в статут у триступневій схемі УНСоюзу.

4) Підвищити стипендійний фонд УНСоюзу і уділяти більше число стипендій в сумі від 100 до 1.000 дол Такі стипендії повинні бути уділювані лише тим студентам, які є членами Союзу найменше 5 років.

5) Управа „Союзівки" повинна упорядкувати справу „рогачки", себто не побирати від членів по одному доляровi тоді, коли вони вступають туди лише поглянути на „Союзівку" або показати її своїм дітям чи знайомим.

6) В вітальні „Союзівки" повинно бути місце — куток, де будуть приміщені всі інформаційні матеріяли відносно УНСоюзу. Це повинно бути цілий рік, а не лише в часі сезону. — Незалежно від того, гості при розрахунку з адміністрацією, повинні одержати коверту (енвелоп), де будуть короткі матеріяли про Союз, а при тому оплачена почтівка зі зворотною адресою, де буде питання, чи дана особа є заінтересована УНСоюзом, чи бажає мати більше інформацій про УНСоюз, або зістати його членом.

Гол. радний **Т. Шпікула** пропонує звільнити членів, які 30 років або довше платять вкладки від всіх вкладок; прискорити поміщування посмертних вісток про членів в „Свободі"; освідомлювати старих членів, щоб завжди подавали себе за українців.

Гол. контролер **П. Пуцило ставить внесення схвалити такі три резолюції:**

1. Тому, що слідуюча резолюція була прийнята на Конвенції і звучала як слідує: „Тому, що ми маємо велику надвишку резерви, та тому, що є розбіжні думки про „розділювання" цієї надвишки, та тому, що Екзекутива почала студіювати можливості користування таким фондом, засягаючи поради фірми Артур Стедрі Гансен актуарних дорадників, я пропоную, щоб Екзекутива продовжувала старання з наміром цієї резерви не розділювати, але хоч дозволену частину перенести до спеціяльного Ротаційного Фонду, який був би вжитий для покращання нашого Союзу."

І тому, що Екзекутива цю резолюцію не використала, я роблю внесок, щоб наше Річне засідання передало цю Конвенційну резолюцію до Фінансової Комісії, щоб вона її випрацювала і разом з Екзекутивою впровадила в життя.

2. Тому, що в організуванні та розбудові новими членами Відділів УНСоюзу велику й допоміжну працю виконувала „Свобода";

І тому, що УНСоюз повинен мати при „Свободі" людину, члена Екзекутиви, який спільно з головним редактором творив би свого роду „Поліси Коммітї";

І тому, що Гол. Предсідник, який мавби це робити, є обтяжений не лише зростом УНСоюзу, але й народною роботою у зв'язку з УККА і будучи членом Комітету Світового Конґресу Вільних Українців;

І також тому, що перший заступник Гол. Предсідника інж. Степан Куропась не має виразної опреділеної функції праці в Екзекутиві, роблю внесок, щоб з днем 1-го липня 1967 року перебрав він ці обов'язки та став діяльним і відвічальним перед нами й майбутньою Конвенцією за наш орган „Свободу" та її Видавництво. Праця його повинна бути ґратісовою, за виїмком хіба тих коштів, що будуть пов'язані з його діяльністю.

3. Тому, що в нашому зорганізованому громадському життю жіноцтво завжди брало участь у праці й ніким не можна його заступити;

А також і тому, що тієї праці саме й тепер потребує від них УНСоюз, роблю внесок передати цю організаційну діяльність нашого Союзового жіноцтва нашому Другому заступникові пані Марії Душник і зробити її відповідальною перед нами й наступною Конвенцією за цю діяльність також з днем 1-го липня 1967 року. За цю її працю винагорода повинна бути така сама, як і для першого заступника, тобто ґратісово плюс кошти, пов'язані з тією її діяльністю.

Гол. радний А. Джула вносить, щоб збільшити число наших інформативних брошурок невеликими, чотиросторінковими брошурами й поодинокі випуски присвятити нашій діяльності стипендійній, спортовій, 75-річчю УНСоюзу та ювілеям його Відділів, як також уживати в акції збільшення членів взорів наших грамот тощо.

Гол. радний **В. Дідюк** пропонує схвалити такі рекомендації:

1) Поробити всі старання вчасного доручування щоденника „Свободи" — передплатникам і читачам в Канаді, яка дуже часто опізнюється у поштових урядах Америки і Канади.

2) Призначити відповідну суму на Фундацію ім. Т. Шевченка в Канаді.

3) У зв'язку з 25-річчям створення УПА — Т-ва кол. вояків УПА в Америці і Канаді — задумують побудувати пам'ятник Гол. Командирові УПА — Ген. Т. Чупринці — в котромусь із міст Америки, правдоподібно у Боффало. Головна Екзекутива повинна призначити у відповідному часі поважну суму на цю справу.

4) З нагоди 100-річчя Канади та „ЕКСПО-67" в Монтреалі, відбудуться таборування СУМ і Пласт, які опісля разом будуть виступати в „Українські Дні Молоді" на ЕКСПО-67, пропоную покрити бодай деяку частину їхніх видатків.

5) Призначити суму 200 дол. на потреби Виховної Комісії в Торонті, що розпрацьовує цілу виховну систему для Світового Конґресу Вільних Українців.

Заст. гол. предсідника п. **М. Душник** вносить, щоб на видному місці на Союзівці помістити інформації про УНСоюз, а зокрема список членів Головного Уряду та піддержує свої рекомендації поставлені раніше.

Гол. радна **Г. Олек** пропонує, щоб не побирати оплати за поміщення знімок, які мають відношення до союзового життя чи справ, напр. 50-річчя подружжя союзової родини, а також, щоб посилати „Український Тижневик" до нашої молоді у війську та на коледжах.

В цьому місці, на внесення гол. контролера І. Ващука, перервано наради на обід до год. 2.15 по полудні.

ДЕСЯТА (пополуднева) СЕСІЯ

Після обіду, о год. 2.30 по пол. гол. предсідник Й. Лисогір відкрив наради.

Гол. радний Т. Шмагала пропонує, щоб не приймати нових внесень, але раніше вирішити ці, які раніше поставлено. Внесення піддержане гол. радним М. Куропасем, схвалено одноудушно.

Після цього гол. предсідник дав вияснення щодо раніше поставлених внесень. Відносно внесень гол. контролера П. Пуцила запропонував не схвалити їх, як зайвих. Заст. гол предсідника інж. Степан Куропась, силою свого уряду має право вгляду у діяльність видавництва, а до того, як голова Комісії для Публічних Зв'язків і Преси, має право разом з комісією застановлятися над справами видавництва, а зокрема „Свободи" й давати свої спостереження й пропозиції. Заст. гол. предсідника п. М. Душник, також силою свого уряду і як голова спеціяльної Комісії для Жіночих Справ має всі ці права, про які говорить пропозиція П. Пуцила. Відносно окремого Ротаційного Фонду підмічує, УНСоюз має тепер один, получений фонд, а не як раніше, кілька різних фондів, тому було б зайвим творити окремий фонд, коли на цілі, про які говорить внесення П. Пуцила, можна робити виплати із загального фонду.

Над внесеннями П. Пуцила розвинулася жива дискусія, в якій забрали голос такі особи: Т. Шмагала, Й. Лисогір, С. Куропась, П. Пуцило, А. Чопик, А. Дубас, д-р. М. Данилюк, А. Джула, д-р В. Ґалан і І. Ващук, який запропонував замкнути дискусію та перевести голосування над внесеннями. Внесення на замкнення дискусії схвалено, після чого більшістю голосів відкинено два внески П. Пуцила.

Щодо третього внесення відносно утворення Ротаційного Фонду, д-р Ґалан піддержав його з тією зміною, щоб цю справу передати до розгляду Фінансовій Комісії, яка разом з Екзекутивою, найперше встановила б, для яких цілей мав би служити той фонд. Це внесення схвалено.

Після цього гол. контролер **П. Пуцило** ставить внесення, щоб перевести в життя від 1 липня 1967 року рішення Конвенції про підвищення секретарської винагороди на один відсоток. Гол. предсідник Й. Лисогір заявляє, що це не було рішення, тільки рекомендація й що не слід цієї рекомендації виконати тому, що вона коштувалаб поважну суму грошей, яку кориснішє для УНСоюзу й збільшення його членів слід було б видати на збільшення числа обласних організаторів, або на винагороду секретарям, та не за стягання вкладок, але за організування нових членів. Признання цієї підвижки всім секретарям дало б додаткову винагороду також численним секретарям, які не організують членів, а коли й організують, то так мало, що їх Відділи постійно тратять членів і знаходяться на шляху до упадку. Після довшої дискусії над цим питанням, в якій забірали голос п. М. Демидчук, Б. Зорич, І. Кокольський, І. Одежинський С. Куропась, Т. Шмаґала, І. Іванчук, Й. Лисогір і П. Пуцило, гол. секретар Я. Падох поставив внесення, щоб признати підвижку для тих секретарів, які виконають впродовж року бодай половину своєї квоти нових членів. До цього внесення приєдналися Й. Лисогір, І. Іванчук та Т. Шпікула і його схвалено більшістю голосів, з тим, що дані Відділи не матимуть втрати в загальному числі членів. Приявні головні урядовці, секретарі Відділів, здержалися від голосування, як заінтересовані в його висліді, а проти внесення голосував внескодавець іншого внесення, гол. контролер П. Пуцило. Гол. радний Т. Шмаґала висловив побажання, щоб при признаванні підвишки взяти під увагу точкову систему оцінки здобутків секретарів.

З черги переведено голосування над рядом раніше запропонованих внесень.

Схвалено наступні ф і н а н с о в і у х в а л и:

1. На внесення Мирона Куропася схвалено виплачувати датки признані з народного фонду по змозі негайно й за посередництвом місцевих головних урядовців.

2. На внесення Т. Шмаґали, піддержане п. М. Демидчук, піднести згідно з уповноваженням Конвенції, платню заступника гол. предсідника Володимира Сохана на $14.000 річно й платню головного касира Івана Кокольського на $15.000 річно.

3. На внесення канадійських головних урядовців В. Зорича, І. Геврика та В. Дідюка виплатити на Шевченківську Фундацію суму $1.000.

Схвалено наступні о р г а н і з а ц і й н і у х в а л и:

1. На внесення С. Гавриша, піддержане п. М. Душник, влаштувати на Союзівці союзовий „куток" з матеріялами про УНСоюз та списком головних урядовців.

2. На внесення Тараса Шмаґали, піддержане І. Одежинським, оцінювати здобутки організаторів у членській кампанії не тільки за числом придбаних членів, але також за сумами їх забезпечення. Засади цієї „точкової" системи оцінки встановить Фінансова Комісія в співпраці з екзекутивою УНСоюзу.

3. На внесення Т. Шмаґали, піддержане І. Одежинським і П. Пуцилом, забезпечити молодь, зобов'язану до військової служби, до суми $3,000 в клясах Е-20 і Р-20 та до суми $1,000 в інших клясах, зглядно на вищі суми до такої висоти, на яку були забезпечені члени родини кандидата на забезпечення.

4. На внесення І. Іванчука, піддержане М. Куропасем, запропонувати Окружним Комітетам Відділів УНСоюзу доповнити склад Окружних Управ окремими діловодами культурних і спортових справ.

5. На внесення п. Г. Олек, піддержане М. Демидчук, посилати воякам „Український Тижневик".

Із з а г а л ь н и х в н е с е н ь ухвалено:

На внесення А. Джули, піддержане П. Пуцилом, щоб з уваги на 75-річчя УНСоюз, який постав на терені пенсильвенійського стейту, чергову конвенцію відбути в її столиці Гаррисбурґу.

СПРАВОЗДАННЯ З ПРИДІЛЕННЯ СТИПЕНДІЙ НА РІК 1967/68

Гол. секретар та заступник голови Стипендійної Комісії УНСоюзу, Я. Падох, склав справоздання з цьогорічного засідання Стипендійної Комісії УНСоюзу, яке відбулося на Союзівці 20-го травня 1967 р. Стипендійна Комісія, в склад якої крім головних урядовців УНСоюзу входять також голови або в їх заступстві делеґати Наукового Товариства ім Шевченка, Української Вільної Академії Наук та студентської Централі Америки СУСТА, признала на наступний академічний рік чотири стипендії, а саме: *першу в сумі 1.000 дол.* Романові П. Мельникові з Монтреалю, студентові права на Торонтському Університеті, другу в сумі 600 дол. Орестові М. Субтельному, студентові туркології на Гарвардському Університеті та третю і четверту Олександрі Шкамбара , студентці україністики на Університеті Альберти в Едмонтоні та Йоанні Вавро, студентці математичних наук на Пенсильвенійському Університеті в Філядельфії. Приявні приняли до відома зложене справоздання.

РОЗПОДІЛ ПОЖЕРТВ НА НАРОДНІ ЦІЛІ

З черги головний секретар Я. Падох з'ясував пропозицію Екзекутиви щодо розподілу датків з Народного фонду на національні та церковні цілі. Після дискусії й зголошення додаткових внесень, одноудушно схвалено розділити поміж згадані й нище подані установи суму 12.575 дол.

Крім цього окремою ухвалою схвалено пожертву в сумі $ 1,000.00 на Шевченківську Фундацію в Канаді.

ЗАГАЛЬНІ РЕЗОЛЮЦІЇ

Головний редактор та секретар Культурної Комісії А. Драґан відчитав проєкт таких загальних резолюцій:

У 50-річчя Української Національної Революції

Тому, що цього 1967-го року сповнилося 50 років з того часу, як у 1917-му році український нарід піднявся з Великої Руїни довговікової неволі та своєю волею і силою почав відбудову своєї власної, ні від кого незалежної соборної і народоправної української держави, завершеної пропам'ятними актами проголошення повної незалежности Української Народної Республіки Четвертим Універсалом 22-го січня 1918-го року, Листопадовим Зривом 1-го листопада 1918-го року у Львові та Актом Злуки всіх українських етнографічних земель в одну Українську Державу 22-го січня 1919-го року в Києві, і

Тому, що хоча так встановлена Українська Держава була знищена явною аґресією її сусідів а так самовизначений український нарід ними поневолений, цей український нарід ніколи не підкорився чужому розбоєві та всіми своїми силами і засобами, коштом великих жертв крови і майна, безупину боровся і сьогодні бореться за здійснення ідеалів Великої Української Національної Революції та відновлення встановленої в її результаті самостійної і соборної Української Народної Республіки, і

Тому, що одним із виявів тієї незламної волі українського народу є цьогорічні святкування 50-ліття Української Національної Революції, як і

Тому, що одвічний ворог волі українського народу та його теперішній окупант і гнобитель Московія нама-

(Продовження на стор. 4)

ЗАГАЛЬНІ РЕЗОЛЮЦІЇ

(Продовження зі стор. 3)

Шевченківська Фундація в Канаді

гаться протиставити цій пригадці українського національно-державного самовизначення гомінким відзначуванням 50-річчя жовтневої большевицької контрреволюції, отже

Тому закликаємо всі наші Відділи і всіх наших членів одностайно з всією нашою Українською Громадою в ЗДА і Канаді, величаво і достойно відзначити Золоті Роковини відновлення Української Держави, зокрема закликаємо їх відзначити ці роковини збільшеними зусиллями і пожертвами на допомогу українському народові в його справедливих змаганнях до здійснення ідеалів 22-го січня 1918 і 1919-го років.

У 50-річчя відродження українських збройних сил і 25-річчя УПА та Дивізії

Тому, що 50 років тому під час Укр. Нац. Революції прийшло і до відродження українських збройних сил, які своєю кров'ю і своїм життям здійснювали волю українського народу жити самостійним від нікого незалежним життям у своїй суверенній, самостійній і народоправній державі, як і

Тому, що ці традиції продовжували і за здійснення тих ідеалів боролися під час другої світової війни Українська Повстанча Армія, яка в цьому році відзначає своє 25-річчя,

Як і тому, що ці самі традиції й ідеали українських збройних сил продовжувала та виконувала I Дивізія Української Національної Армії, яка в наступному році відзначатиме своє 25-річчя,

Отже тому закликаємо всі Відділи і всіх членів УНС разом з усією громадою включитись у достойне і величаве відзначення цих світлих роковин, що почнуться уже 3-го червня ц. р. у Філядельфії.

У справі Світового Конгресу Вільних Українців

Тому, що запляноване на листопад цього року перший Світовий Конгрес Вільних Українців є в найкращому інтересі української громади в країнах вільного світу, і

Тому, що цей Конгрес був би новою допомогою українців у вільних країнах світу для справедливих змагань поневоленого тепер українського народу до волі і незалежности, як і

Тому, що такий Конгрес і така його ціль є в найкращому інтересі всіх країн українського поселення, отже

Тому Головний Уряд УНСоюзу підтримує акцію скликання і відбуття такого Конгресу.

У справі 75-річчя „Свободи" і УНС

Тому, що в 1968 році припадає 75-річчя органу УНС „Свободи", а в 1969 році 75-річчя самого Українського Народного Союзу, Головний Уряд рекомендує Гол. Екзекутивному Комітетові продовжувати вже пороблені та плянувати нові заходи для якнайвеличавішого відзначення цих великих роковин.

У справі УККА

Тому, що Український Конгресовий Комітет Америки заснований понад чверть сторіччя тому при найактивнішій співучасті УНСоюзу, і

Тому, що цей УККА завжди втішався повною моральною і матеріяльною підтримкою збоку найширших мас членства УНС, і

Тому, що цей УККА, виконуючи відповідальні завдання центральної суспільно - громадської репрезентації українців в Америці, віддав в минулому і віддає сьогодні велику прислугу українській громаді в Америці та справедливій визвольній справі українського народу, як і

Тому, що ці й подібні завдання стоять перед УККА також у майбутньому, отже

Тому Головний Уряд УНС доручає своїм репрезентантам в УККА піддержувати всі потрібні заходи для організаційно - консолідаційного скріплення УККА, закликаючи рівночасно все своє членство продовжувати і скріплювати свою моральну і матеріяльну підтримку для цієї центральної репрезентації українців в Америці.

Шевченківська Фундація в Канаді

Тому, що Шевченківська Фундація в Канаді має великі і благородні завдання із великим значенням не тільки для українців в Канаді, але й для української культури взагалі,

Головний Уряд УНС закликає все своє членство піддержати цей Фонд своїми щедрими пожертвами.

У справі допомоги українцям в Европі

Головний Уряд Українського Народного Союзу рекомендує Головному Екзекутивному Комітетові і, зокрема, Головному Предсідникові перевірити, в порозумінні та при співпраці з Президентом ЗУАДКомітету, нові потреби і можливості допомоги українцям в Европі, включно з Польщею і Югославією, та ці можливості використати.

У справі публікації УНС

Тому, що публікації УНС завжди мали і мають сьогодні велике і багатобічне значення і вартість,

Головний Уряд УНС рекомендує Головному Екзекутивному Комітетові обміркувати можливість дальшого скріплення і поширення цих публікацій. Головний Уряд зокрема рекомендує остаточно здійснити плян розбудови і поширення періодичних англомовних публікацій.

Після дискусії та додаткових вияснень, ці резолюції, запропоновані заст. гол. предсідника Володимиром Сохаоном та піддержані заст. гол. предсідника Богданом Зоричем, головним контролером Іваном Геврико м та головним контролером Петром Пуцилом були однодушно схвалені.

XIV. ЗАКРИТТЯ НАРАД

Після цього приявні головні урядовці склали гол. секретареві 44 членських аплікацій, які вони придбали перед прибуттям на річні наради, за що він склав їм признання і подяку.

Приявний на нарадах парох Союзівки о. проф. Любомир Гузар, склав подяку від імені свого й парохії за дар, який склали головні урядовці на фонд будови парохіяльної церкти та за подарування площі УНСоюзом під будову церкви.

Після цього, як ніхто не зголошувався до слова, гол. предсідник Й. Лисогір подякував приявним за пильну участь в нарадах й офіційно закрив наради.

Річні наради Головного Уряду УНСоюзу закінчилися традиційним відспіванням українського національного гимну „Ще не вмерла Україна".

Ярослав Падох
головний секретар УНС

М. Михалевич

В ЧОРНІ ДНІ ЗАКАРПАТТЯ

НА СМЕРТЬ ПОБРАТИМА ІВАНА ГУЦУЛА

Так сталося, що доля звела мене з покійним Іваном Гуцулом найближче в найчорніші дні мадярської навали на Карпатську Україну, звела аж за гратами тячівської в'язниці.

Це було, мабуть, в двадцятих числах того величного березня, коли над Замковою Горою в Хусті гордо майорів Стяг Карпатської Січі, вечорами освітлений промінням пірнаючого за гори сонця, а пізніше — ватри, що її розкладала на горі Січова Варта. Того самого березня, коли підвальні приміщення Хустського Урядового Будинку були виповнені закривавленими Січовиками, — тими, хто уцілів після масакри Січового Коша і Січової Залоги Хусту — озвірілими, озброєними до зубів чехами. Того самого березня, коли окривавлений командант так званого „Хустського Альказару" Анатолій Демо - Довгопільський, приволочений чеськими жандармами до підвалу й кинений на цементову підлогу коридору — раптом на очах спантеличених чехів став наструнко, коли знадвору донеслися звуки Українського Національного Гимну, що нісся в момент проголошування державности Карпатської України. Того самого березня, коли чорною сараною сунули колони мад'ярського війська з півдня, заливаючи січові опірні пункти зливою кулеметного вогню і неспівмірно чисельнішими лавами війська.

Нашу групу, яка обслуговувала культурний сектор революційного Хусту — захопила в неволю банда мад'ярських диверсантів під Терешвою, здасться 17-го березня. Звідти вже вояки забрали нас до тячівської в'язниці. Нашу групу замкнули до малої камери, творця Січової Летючої Естради поета Миколу Чирського, д-р О. Лащенка, Валентина Олександрова — мого заступника в Січовій Малярській Майстерні при Гол. Команді ОНОКС, мене й Січовика (ім'я не подаю, бо не знаю де він нині) з земель, тоді окупованих Польщею, якого ми всі зголосили перед мад'ярськими слідчими, як еміґранта з Кам'янця-Подільського, бо... вже ми знали, що найгірша доля чекала тих, кого мад'яри видавали полякам на катування.

Несамовито гуділа, стогнала і гупала ця мурована споруда ночами. На усіх її поверхах чути тупіт кованих чобіт зграї солдатні, яка гнала, або волочила непритомних. Було чути зойки, прокльони й нелюдське якесь виття катованих селян і січовиків. Поруч нашої була така сама мала камера, в якій замкнуто більшу групу січовиків. Ми часом бачили їх крізь „вовчок", коли вони проходили повз наші двері, йдучи чи повертаючи з туалету в кінці коридора. Одного разу нам вдалося непомітно щось підкласти під двері, щоб вони не захлопнулися, коли наглядач поспішаючи до чергової камери — їх замикає, — ми помітили в цій групі січовиків до невпізнання змасакрованого Івана Гуцула, який, хитаючися йшов по-під стіною останнім. Блискавично хтось з нас відчинив двері й Гуцула просто вкинуто до нашої камери, рівночасно замикаючи двері. Ми знали, що його шукатимуть. Тому відразу ж його переодягли, одягаючи замість січового мундура чийогось цивільного жакета.

Дійсно, незабаром почалася метушня: крики, грюкання дверей. Відчинилися й наші двері й два гонведи вхопилися за Олександрова, тягнучи його кудись з камери. Ми в свою чергу всі вхопилися за Олександрова, счинили крик, комагаючися покликати слідчого. Така реакція оговкала гонведів й покликано якогось типа в цивілю, який нас одного разу допитував, який і пояснив гонведам, що вони мають шукати втікача де інде, бо тут його він не бачить.

Так Іван Гуцул, — як це не дивно, — залишився між нами, хоч не могли ж мад'яри не знати, скільки нас мусіло було бути в камері... Залишився в нашій камері, фігуруючи, як еміґрант з Наддніпрянщини.

"За кілька днів після цього нас перенесено до камери, в якій перед тим була Група Івана Гуцула, яка, як він оповідав, прикривала відступ Головної Січової Колони з Хусту і яка, виконуючи наказ Командування, була перейшла (чи не в Тячеві?...) через міст на румунський бік, і яку румуни обеззброївши, передали на мості в руки мад'ярів.

Іван оповідав, що їх неймовірно мордовано на мості й пізніше на в'язничному подвір'ї. Його, напівпритомного просто добивали кольбами рушниць і він врятувався лише тим, що зумів скотити свою голову під колеса вантажної машини, що стояла поруч.

Нова камера виглядала жахливо. Стіни заляпані кров'ю, по підлозі розкидано пошматовані січові уніформи, зривані з січовиків в часі катувань. Цю групу, як ми довідалися пізніше, відвезено на кордон, де їх було розстріляно з лівого боку дороги під горбом. Від хустського фотографа згодом удалося дістати серію копій з фотографій, зроблених якимсь учасником масакри, на яких задокументовано цей дикунський акт сателітів Гітлера, які в такий спосіб на тілі українського народу почали здійснювання „будування Нової Европи".

Одного вечора нас виведено на в'язничне подвір'я. Різні здогади і невеселі припущення... Адже-ж вісток зізовні жодних. Світ замкнуто мурами і терором загарбника, який лютує в своєму безсиллі вирвати душу у нації, що домагається свого власного місця під сонцем.

Нас, як звичайно, тримають окремою групою, так само — оточені гонведами інші групи в'язнів. Стоять вантажні авта з відкритими зі заду плятформами. Ставлять нас парами, спинами до себе, кажуть подати руки назад й... звичайним дротом (не кабелем!) зв'язують руки обох так, що дріт в'їдається в тіло. Після цього, штовхаючи кольбами карабінів й колінами — випихають нас на плятформи авт. Тяжко навіть уявити собі, як ми по-двоє могли видряпатися зі зв'язаними за спиною разом руками — на плятформи вантажних авт, коли навіть з вільними руками не так легко вистрибнути, бо вони височенько. Ті, що нагорі вже — помагати не в стані, вони лежать знесилені, зв'язані парами, як качки на базарі. Дріт ріже шкіру, руки терпнуть, кожен рух партнера, що дереться нагору — вивертає руки в суглобах. Той, що перший опиниться нагорі — вагою тіла витягає слідом нагору безвладне від болю тіло другого. Жах! Переказати словами неможливо.

Рушили. Куди? Хіба знати?! Наказано лежати, голів не підводити. Спереду і ззаду — озброєна варта. Себе підбадьорюють тим, що час від часу випробовують міцність наших черепів стусанами чобіт, чи рушниць. Варвар хоче впитися почуттям влади над обеззброєним і зв'язаним!.. Здогадуємося, що переїхали через Хуст. Вивантажили нас в Кривій, куди звозять арештованих, кандидатів до концентраційних таборів. І тут — нова халепа. Треба проходити через процес дезинфекції, яка полягає в голенні й стриженні, купанню під душем й нівеченню одягу під парою й хемікаліями. Треба для цього роздягатися на-виду у вартових, а у Гуцула, як на-зло під цивільними — його січові штани: вузьке „галіфе" до чобіт!

Всеж якось обступили його, непомітно удалося стягти одні і другі штани разом. Дрібниця, але в тих умовах такі дрібниці значили багато.

Довідалися, що повезуть нас десь до концентраційного табору серед „пушти" (угорського степу). Всякі поголоски. Дике слідство, обшуки і т.д. І от, під цокіт коліс вантажних вагонів в потягу, яким нас везено кудись на південний захід, десь ще на рідній землі, вночі, сидячи на підлозі біля щілини замкнених знадвору дверей, ми вдвох стьожка за стьожкою дерли і викидали з вагона ті січові штани, які можуть в КЦ завдати непотрібного клопоту.

Нірсдьгааза... Якісь убогі споруди, низькі огорожі з кізяків і колючого дроту, що став символом сучасної цивілізації. Біля входу до двоpища — на трьох ногах розкарячені кулемети й дядькуваті гонведи біля них. Часом дворищем пройде набундючений офіцерик з нафарбованими вусиками й цуциком на ланцюжку, за яким навшпиньках запобігливо зігнутий джура... Там де ми — на підлозі коров'ячих стaeнь — солома. По-під стінами, руки назад, підібравши під себе ноги „по-турецьки" — сидять ряди нас, вивезених з України в оцю безкраю з мерехтливим в розпеченому сонці далеким обрісм (як на Херсонщені!) — пушту, де лише море збіжжя, жайворонки над головою, загати з кізяків, „бараки", колючий дріт й декілька худорлявих колючих акацій.

Напроти сидить Євген Шерегій — режисер хустського театру „Нова Сцена", он далі — поет Ґренджа - Донський, направо — брат команданта Карпатської Січі Климпуш з Ясині, — сотні знайомих і незнайомих облич.

Крізь відчинені двері бачимо січовиків, яких по-одинці випускають „по-потребах" із їхній барак праворуч від нашого. Он ведуть попід руки забандажованого Демо-Довгопільського (пізніше розстріляного ґестапівцями). Хтось махнув йому рукою і за це дістав від гонведа по спині ломакою з акації, яка до речі під вечер перетворюється від такого вжитку на подобу розтріпаного величезного „пензля"... Нам не вільно міняти пози, не вільно балакати, рухатися. Мусимо „висиджувати" на брудній соломі „Нову Европу", заквашену націонал - соціялістами й фашистами в Мюнхені...

Десь уже в травні, завдяки стараням наших чинників на волі — першу групу, до якої й ми всі попали — навантажено знову до „телячих ваґонів" й через Будапешт відправлено до Відня, де опіку над нами перебрали вже українські допомогові установи.

І коли ми опинилися вже за межами Угорщини, на якійсь австрійській станції нам передано до ваґонів людську їжу й кілька пляшок червоного вина. От тоді ми з Іваном Гуцулом й побраталися, вдвох обмінявшися за стародавнім звичаєм своїми сорочками.

У ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ ІНЖ. ОРЕСТА СЕМЧИШИНА

У нед. 17. вересня ц. р., у першу річницю смерти інж. Ореста Семчишина, відбулось на цвинтарі в Бавнд Бруку посвячення пам'ятника на могилі, що його довершив о. М. Землянченко. Біля могили зібралась родина Покійного, численні приятелі зі шкільної та університетської лавки та кияни, краяни дружини Покійного. Приїхали й приятелі з недалекої Філядельфії. До зібраних, по посвячені пам'ятника, коротке слово виголосив ред. Петро Ямняк, підкреслюючи прикмети Покійного, як щирого патріота та чесної людини, яка віддано працювала для рідної справи, але не діждалась волі своєї батьківщини, для якої трудився.

Петро Ямняк

Журнал „Совєт Лайф" про комуністичні пляни щодо неросійських мов в СССР

Московський журнал англійською мовою „Совєт Лайф", що виходить в обмін на американський журнал російською мовою „Амеріка", на підставі договору про обмін тими журналами між урядами ЗДА і СССР, у числі з березня ц. р. помістив відповідь на запитання, чи при комунізмі будуть існувати різні нації та чи дійде до єдиної мови? Подаємо уривок з відповіді, в перекладі з тижневика „Новий Шлях" з 16 вересня:

„Вміру зросту комуністичної свідомости рівнобіжно з розбудовою комунізму різниці між поодинокими національностями з н и к а ють. Це видно вже з процесу, який відбувається сьогодні. Злиття націй — це здебільша продукт мішаних подруж, що тепер дуже поширені в Совєтському Союзі. Сприяє тому відсутність расової чи національної дискримінації, бо в Союзі національність особи не дає людині якихось вигод чи невигод.

Мовно проблема дещо різниться від того, що сказано. Найбільш поширеною мовою є російська, що є й офіційною мовою Союзу"...

„Російську мову, як державну мову в Союзі, вчать по всіх школах рівнобіжно з національною мовою даної республіки. Мимо того в останньому переписі населення багато вірменів, українців, татарів і людей інших національностей подали російську мову як свою рідну мову. Дійсність показує, що той процес є дуже повільний, в деяких випадках він проходить скорше. Загально можна ствердити, що вживання спільної російської мови стало зростає коштом зменшення н а ц і о нальних мов. Той процес буде продовжуватись в комуністичній системі".

В українського туриста з Канади відібрали в УССР фільм з похоронів родича

До Канади щасливо повернувся з туристичної поїздки по СССР п. Йосип Мриглод, канадійський громадянин українського роду, але повернувся без кінофільму і після арешту в м. Тернополі. Тижневик „Українські Вісті" з Едмонтону, в числі з 7 вересня, розповів докладніше про спробу зняти на фільм похорон свого родича та „щасливе" життя в колхозному селі на Тернопільщині: „Саскачеванець Йосип Мриглод їздив по Совєтському Союзі законно і ніяких „незаконних" світлин не робив. Не фотографував аеропортів чи мостів. Приїхав у село на похорон і зфільмував той похорон і життя на селі, не прочуваючи лиха. Коли турист із Канади був у Тернополі, саме тоді в близькому селі вмер його свояк. Прибувши до села, Й. Мриглод пред'явив місцевій владі всі потрібні дозволи, в тому й дозвіл користуватись фільмовим апаратом, і пустив машину в рух. Зфільмував похорон, окремі сцени щоденного життя на селі. У Тернополі поліція взяла туриста на допит. Фільм у нього забрали, а його самого повели до готелю. „Росіяни, — каже Й. Мриглод, вернувшись до Вейберну, Саск., — відмовились повернути мені фільм; казали, що він н е гарний". Відібраний большевиками кінофільм був сутодокументальною стрічкою, отже що могло б бути там „негарного"?

● **Боротьба за владу у Комуністичному Китаї** дійшла до того ступня, що в головному щоденнику у Пейпінґу, який є найбільш авторитетною трибуною режиму Мао Тсе-тунґа, одверто закликається армію, щоб вона виступила в обороні того режиму й проти прихильників внутрішньої опозиції, яку очолює формальний президент Китаю, — Лію Шао-чі. Клопіт у тому, що — як повідомило радіо із Шанхаю — в самій „невтральній" армії шириться хаос.

Про св. п. проф. Б. Загайкевича і про Перемишль

(Деякі завваги про допис у „Свободі" ч. 159 про похорон проф. Б. Загайкевича і дещо про Перемишль.

У дописах в пресі автори не повинні нікого знецінювати, щоб когось вихвалити. Маю на думці допис п. П. Ямяка про похорон пок. проф. Б. Загайкевича. Автор допису твердить, що пок. проф. Б. Загайкевич, сотник УГА, був ініціятором Чортківської офензиви, про що я ніколи не чув і в жадній публікації не читав. Ця справа ще й досі є у стадії докладних дослідів. Пок. сотник Б. Загайкевич, як командант Куреня 3-ої Бригади УГА, не мав навіть жодних аспірацій бути ініціятором згаданої офензиви. За активну участь в бою під Чортковом був підвищений з поручника до ранги сотника. Ніколи не був старшиною - гармашем, УГА, як це мильно інж. Л. Савойка у своїй промові на похороні твердив. Я, як старшина - гармаш УГА, брав участь у згаданій офензиві і смію твердити, що ініціяторами цієї офензиви були старшини 3-ої і 7-ої Бригад УГА під командою штабу УГА, про що, зрештою, старшини УГА знають.

Автор допису напроваджує слова промовця на похороні д-ра В. Пушкаря, який твердив, що „без Загайкевичів: брата покійного адвоката Володимира З. і без пок. проф. Богдана З. не можна собі представити українського національного життя міста Перемишля". Я натомість смію твердити як б. учень української гімназії в Перемишлі (здав іспит зрілости в червні 1908), що українське національне життя в Перемишлі було вже в гарному розквіті перед приїздом до Перемишля адвоката пок. д-ра Вол. Загайкевича, який в р. 1908 відкрив там свою адвокатську канцелярію і включився до зорганізованого українського життя. Цей розквіт українського національного життя в Перемишлі, це заслуга в першій мірі директора української гімназії Григора Цеплинського (1888 - 1910), взірцевого і батьківського виховника нашої молоді, літературознавця, автора численних драматичних п'єс, професорів гімназії і діячів в Перемишлі: Ол. Яреми, І. Приймн, С. Зарицького, Д. Корінця, О. Прислопського, Р. Гамчикевича, д-ра Т. Кормоша, місцевого довголітнього адвоката і посла до галицького сойму в р. 1913 та відомого економіста, і п. Білинського, директора Щадниці, які в українському історичному Перемишлі і околиці в основу нашого національного життя вложили багато праці, часу і свого знання.

Хоч згадані діячі вже не живуть, однак гарна пам'ять про них і про їхні діла досі поширена серед старших віком українських громадян.

Про осяги праці і заслуги згаданих діячів Перемишля хочу на цьому місці згадати: Гарний, величавий будинок Українського Жіночого Ліцею (гімназії з гуртожитком) недалеко нашої Гр.-кат. Катедри в Перемишлі, при чому також належить згадати про великі заслуги пок. Єпископа Константина Чеховича. Український Інститут для учеників української гімназії, гарний більший гуртожиток напроти раніше збудованої мурованої Бурси о. Миколая при вулиці Баштовій. Допомога бідним учням української гімназії на прохарчування в дешевій кухні і на убрання. Треба згадати гарний і величавий будинок Народного Дому, збудований в 1904-1905 рр., з великою театральною залею, з приміщенням для банку і української Бесіди та гарний будинок Віри.

Пригадую собі докладно, що в Міській Раді м. Перемишля на 36 членів ради засідала гарна репрезентація українців радних в особах: директора Гр. Щеглинського, о. совітника Подолинського, купця І. Бориса, катехита о. Копка, лікаря Шпрінґера. Внаслідок гарних взаємовідносин українців з робітництвом в Перемишлі під проводом адвоката д-р Лібермана при виборах на посла до віденського парляменту переміг польського ендека суд. радника Круліковського адвокав д-р Ліберман. До цієї перемоги причинились українці своїми голосами. За те робітництво причинилось до вибору нашого кандидата директора Гр. Цеглинського на посла до Відня в сільській виборчій окрузі. Всі згадані мною діячі в Перемишлі поклали великі заслуги для розквіту національного культ. життя в Перемишлі. Моє твердження однак не зменшує великих заслуг обох братів Загайкевичів: пок. адвоката Володимира З. і його брата пок. професора Богдана З., які разом з пок. д-ром М. Хробаком, адвокатом і д-ром М. Рибаком б. адвокатом, тепер у Філядельфії, вложили чимало своєї праці і знання в ділянках культурно-національній, політичній і економічній в Перемишлі.

Для доповнення допису автора подаю: оба представники ОбВУА: д-р І. Козак прощав покійного від Гол. Управи ОбВУА і від Українського Військово - Історичного Інституту при НТШ., а д-р О. Утриско прощав покійного від Відділу ОбВУА в Нюарку, якого покійний професор кілька років був членом.

д-р О. Утриско

В Університеті Келґарі в Канаді 20 студентів українського роду здобули наукові ступені

Келґірі, Саскачеван. — 20 студентів - українців та українського походження здобули в цьому університеті різні наукові ступені: бакалярів мистецтва, науки, освіти, комерції та ін., між ними з відзначенням і нагородами — Олександра А. Слободян в ділянці мистецтвознавства. Тижневик „Український Голос" із Вінніпеґу з 13 вересня повідомив, що „в тому ж університеті працюють такі викладачі - професори (українці): д-р Олександер Малицький (відділ модерних мов), д-р Світлана Винників (відділ механічної інженерії), Кенет А. Тичковський (відділ математики), Андрія Борис (відділ фізичного виховання), д-р Юрій Борис (відділ політичних наук), д-р Федір Терентюк (відділ фізики), д-р Мирон Чорний (відділ програмування і навчання), д-р В. Душенський (відділ виховної адміністраації і навчання студентів), Іван Грицюк (відділ виховної психології) і Данило С. Леновський (відділ англійської мови і літератури)".

Старша українка прибула з СССР до Канади після 10 років чекання

Торонто. — „Всі п'ятеро — ми будемо слухати вас і шанувати, як нашу маму і батька" — так промовив на летовищі в м. Мальтоні до своєї бабусі з України один із малих синів о. диякона М. Малюжинського. Після 24 років розлуки і десятирічних турбот, заходів та великих фінансових витрат, о. дияконові М. Малюжинському нарешті вдалося здійснити давню синівську мрію — перевезти свою стареньку матір з УССР до вільної Канади. Газета „Телеґрам" помістила велику фотознимку сина з матір'ю, яка від хвилювання і сліз не могла нічого сказати, лише промовляла „Сину мій, сину мій"... Радість старенької пані тим більша, що всі п'ятеро синів отця диякона, її внуків, вільно розмовляють українською мовою.

З. Онишкевич — після великих успіхів у Римі — влаштовує мистецьку виставку у Ню Йорку

Ню Йорк. — Відомий український артист - маляр Зиновій Онишкевич намалював у Римі портрети — Папи Павла VI, кардинала Антонія Самуре, архиєпископа Ґватемалі Маріо Казаріеґо і його попередника — за світлиною. Тому два роки Зиновій Онишкевич намалював портрет природної величини — так само, як Папи Павла VI — верховного архиєпископа, кардинала Йосифа Сліпого. Портрет Папи Павла VI закуплено для Ватикану після того, як його оцінку дали найперші мистецькі італійські знавці. З-посеред трьох портретів кардинала Антонія Самуре — один приміщений у церкві Санта Марія Сопра Мінерва у Римі, де по обох сторонах вівтаря пишаються статуї Мікель Анджеліо і Берніні.

З. Онишкевич із своєю дружиною під час відвідин в редакції „Свободи".

Обширну статтю про життя і творчість Зиновія Онишкевича приніс в минулу неділю 17 ц. м. „Лонґ Айленд Прес" п. н. „Портрет Папи роботи мешканця Лонґ Айленду ставить його на шлях слави". Ту статтю передано також через радіо одної з нюйоркських радіовисилень. У тій статті підкреслено український рід нашого мистця і головні етапи його життя, — особливо в Америці, коли то він мусів спершу заробляти на життя різними важкими фізичними роботами, поки перебув 2-річну службу в Армії ЗДА. Після того скінчив Пратт-Інститут мистецтва в Ню Йорку і став професійни малярем.

Зиновій Онишкевич, вернувшись тепер після 16-місячного перебування до Ню Йорку, виступить з своєю новою індивідуальною виставкою образів 8 жовтня ц.р. у ґалерії Українського Літературно-мистецького Клюбу в Ню Йорку.

Академічні успіхи проф. Анни Самофал

Можливо, що ніщо не є таке важливе для росту позиції українців на американському континенті, в тому й розвитку українознавства, як студіювання та праця українських студентів і професорів по коледжах та університетах. Здобуття ними вищих наукових ступенів особливо важливе для нашої громади з багатьох міркувань.

Ще недавно, 15 років тому, можна було порахувати на пальцях двох рук українців, що викладали по вищих учбових закладах ЗДА і Канади. Тепер за деякими даними, можна сказати, що їх число досягає вже до трьох сот. Тільки в одній Українській Американській Асоціяції Університетських Професорів об'єднано коло 150 активних українців-професорів ЗДА і Канади. Приблизно ще стільки ж поза цим об'єднанням. Вже багато з них мають за собою поважні публікації та займають важливі керівні становища в учбових та наукових закладах. Переважна частина з них, — це новоприбулі емігранти. Майже їм належить в основному перша піонерська праця у відкритті дверей до професорських становищ. Хоч мусіли вони переборювати поважні труднощі на початках головно мовні, та все ж країна ця є не лише тереном великої конкуренції, а й країною майже необмежених можливостей для росту людей працьовитих, цілеспрямованих та людей волі, готових досягнути свого. Дух цієї країни такий, що тим, хто успішно працює і має амбіцію бути чимсь, обставини та люди витворюють додаткові можливості для росту. До таких належить і професорка Анна Самофал.

Давно відома поговірка, що вчитися ніколи не пізно, якнайкраще справджується на прикладі пані Анни. Вона мама двох дітей. Її старший одружений син Олександер вже є ляйтенантом американської армії у В'єтнамі (він закінчив коледж із фармації). А ось цими днями пані Самофал одержала другий за чергою магістерський ступінь. Вже багато зробила в своїх студіях для одержання докторату. Успіх кожної нашої наукової сили, новий науковий ступінь, промоція на професорському становищі - становить особливо приємну подію для всієї української громади.

Професор Анна Самофал є чи не найкращим прикладом завзятої, енергійної і цілеспрямованої жінки, що своєю академічною і громадською працею приносить честь нашій громаді. Чудовий колеґа по праці, невтомний, ініціятивний працівник в кількох ділянках, працює вже кілька років як асистент-професор в Центральному Стейтовому Коледжі Ню-Бритен, Конектикат, де викладає бібліотекарську справу.

Родилася вона у Львові в родині Басальських. Закінчила там учительську семінарію та школу домашнього господарства. Викладала потім в одинокій українській господарській школі для дівчат в Шибалині коло Бережан. Тоді ж одружилася з п. Василем Самофалом. В часі війни та після неї пройшла ті ж самі митарства, що й десятки тисяч інших втікачів. В 1949 р. прибула щосливо з родиною до ЗДА. Спочатку працювала робітницею на фабриці, але віра в себе веде її в Стейтовий коледж, Вилементик, Конектикат, який вона успішно закінчує в 1957 р. зі званням бакалавра та правом викладати в американських школах. З 1957 р. працює в цьому ж самому коледжі та продовжує вчитися. В 1960 р. здобуває маґістерський ступінь з бібліотекарства в Стейтовому Коледжі Ню Гейвен та переходить працювати викладачем бібліотечної справи в Центральний Стейтовий Коледж, Ню Бритен, Конектикат.

Вчиться в Стейтовому університеті цього ж стейту, де здобуває в 1962 р. маґістерський диплом із педаґогічних наук. Одначе зацікавлення східньо - европейськими проблемами та бажання сконцентруватися над докторськими студіями в цій ділянці привело до рішення робити докторат із славістики. Ось тому треба було почати студії знову з маґістерської програми. Ці студії вона успішно пройшла в коледжі в Мідельбері, Вермонт. В серпні цього року вона дістала своє друге маґістерське звання, на цей раз із славістики з найвищими академічними відзначеннями. В міжчасі вона також працювала для своєї майбутньої докторської дисертації.

Пані Анна не тільки добрий викладач, студент, добра господиня і член родини. Вона цікавиться українськими громадськими справами: належить до Союзу Українок та приймає участь в його роботі. Вже кілька разів влаштовувала виставки українського мистецтва в школах. Також з часу приїзду до ЗДА вся родина належить до Українського Народнього Союзу (член 254 відділу, Ню Бритен). Їхня хата часто та гостинно відкрита для земляків і товаришів по праці. Дивуєшся часом, коли ця невеликого росту, але завжди усміхнена й повна життя жінка, знаходить час й енерґію на цю свою різносторонню працю й гостинність. Подяка належиться її чоловікові, п. Василеві, (працює в інженерному відділі одної фабрики), бо він розумно й дбайливо спріяє своїй дружині в її добрих намірах.

Приємно написати дещо про свого колеґу по праці в надії, що не один молодший і старший читач нашого часопису візьме собі за приклад працю і цілеспрямованість пані професорки Самофал. Справді, учитися нікому й ніколи не пізно з користю для себе і для загального добра.

Мих. Воскобійник

Чверть мільйона долярів на народні цілі

18-го серпня минуло 80 літ життя Каленикові Лисюкові. Цей ювілей минув більш як скромно. Можна деяких громадських діячів не любити, не погоджуватися з їх характером, різким висловом думок та підходом до громадських справ, та не вільно нам забувати тих, які довгі літа були беззастережно ідейними, свідомими громадянами, борцями за Волю України та жертвенними на народні цілі.

К. Лисюк належить до тих людей, які за висловом Євгена Чикаленка, виказували „любов до України не до глибини душі, а до глибини кишені". К. Лисюк селянський син, з дуже бідної родини. Від 14 літ життя сам прокладав шлях свого довгого життя. Від молодих літ втягнено його до революційної діяльности у великому портовому місті Одесі. Ця діяльність була пов'язана з арештами, засланням на Сибір, втечею з каторги, зміною прізвища, тяжким бурлацьким життям аж до 1-ої світової війни.

На поручення партії вступив до війська, щоб підготовляти вояків до революційного зриву. На війні відзначався хоробрістю й дістав високе відзначення — хрест св. Юрія.

З відновленням української державности включається до Армії Української Народної Республіки. Переводить українізацію 1-го Панцирного Дивізіону в Проскурові. Після революції К. Лисюк цілком віддається праці в українському війську та національним справам. Як старшина Армії УНР брав участь у Визвольних Змаганнях а пізніше в Зимовому Поході. Перебуваючи у великих містах Києві, Москві, Петрограді й Одесі, не опускав нагоди оглянути музеї, де особливо його цікавили експонати, які відносилися до української старовини.

Як політичний еміґрант перебував в 1923 р. в Берліні. Маючи хист здобувати гроші, зайнявся торгівлею поштовими марками.

У липні тогож року виїхав до ЗДА, де торгував марками вже на ширшу скалю, з добрим матеріяльним успіхом. Поруч з тим взявся за торгівлю цінними паперами на біржі й добре заробляв. З того часу почав видавати гроші на народні потреби.

Три рази їздив до Европи. Матеріяльно допоміг: Українському Інститутові в Берліні (1 800 дол.), Союзові Українських Старшин, теж в Берліні (3 000 дол.), Сільсько - Господарській Академії в Подєбрадах (1 300 дол.), Національному Музеєві, Гіпотечному Банкові і Українським Інвалідам у Львові (1 000 дол.).

Особливу увагу присвятив К. Лисюк Музеєві Визвольної Боротьби в Празі. Спочатку оплачував приміщення, а потім причинився до купна дому, виплачуючи понад 5 000 долярів. Особливо щедрим був для українських утікачів, видаючи 20,000 долярів, з того ЗУДАК-ові — 1 000 дол.

Після другої Світової Війни, коли загинули цілком або частинно українські музеї в Европі, К. Лисюк купив за 7 000 дол. будинок для Національного Музею в Онтаріо та видав на інвентар та експонати понад 11 000 дол.

Допомагав грішми або книжками, образами музеям в: Шикаґо, Клівленді, Дітройті, Парижі, Лондоні, УВАН і НТШ в Ню Йорку.

В останні роки всю свою увагу і жертвенність присвятив організації Українсько-Американської Фундації, до якої вклав 15.000 долярів. Ця фундація добре розвивається і вже понад 2 000 дол змогла роздати на різні культурні цілі.

Загально коло чверть мільйона долярів роздав Ювілят за своє життя, різним установам і особам.

Друзі і приятелі К. Лисюка мають видати невелику брошурку, де ширше і документальніше буде поданий життєвий шлях та жертвенність К. Лисюка і тою дорогою ушанують заслужену людину, з нагоди його 80 ліття життя.

Л. Бачинський

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні ґазети в Україні)

ХАРАКТЕРИСТИКА МОЛОДІ В УССР

Після перегляду якогось нового кінофільму, в якому, очевидно, змальовувалось колишній „революційний дух", між глядачкою Кондрашиною і кореспондентом „Молодої України", з 10 вересня, зав'язалась розмова, що певною мірою характеризує частину української молоді в УССР:

„Про те, що наша молодь втратила революційний дух, що в неї немає нічого святого за душею, доводилось чути мені й раніше, — говорила Зінаїда Константинівна Кондрашина (ми пізніше познайомилися). — Та мушу зауважити: люди, які так гадають, — нехороші люди. Міщани. Вони неспроможні зрозуміти віянь часу, істину сьогоднішнього дня. Про ідейну інертність молодого громадянина країни нашої базікають лише ті, хто живе в нездоровому оточенні".

П. ВІРСЬКИЙ ПРИГОТУВАВ „ЖОВТНЕВУ ПРОГРАМУ"

З повідомлення в „Радянській Україні" з 6 вересня довідуємось, що „балетмайстер Павло Вірський, який недавно з рушницею оберігав від куркулів народний хліб, в одеських каменоломнях будував Ланжерон", — написав лібретто і ставить свій новий балет „Жовтнева леґенда". У цьому творі діють „люди навколішки", яких визволяє „великий жовтень". Крім цього, „у святковій програмі" до відзначення 50-річчя большевицької революції, його Ансамбль покаже танки „Подоляночка", „Хміль", „Колгоспне весілля", „сповнені подихом нашого життя „Лісоруби" та ін.

Д. ПАВЛИЧКО ВИСТУПАЄ В МОСКВІ

З нагоди „Днів УССР" у Москві, відбувся в кремлівському театрі, де й личить відбуватись подібним виявам „братерства", мітинґ, на якому „від імени працівників культури України москвичів привітав Дмитро Павличко". Київська „Культура і Життя" з 14 вересня цитує:

„Ось уже півстоліття, відмічає промовець, ми живемо почуттям єдиної міцної сім'ї. Всі свої надії і прагнення, найкращі помисли ми, українці, зв'язуємо насамперед з долею Росії, долею всіх народів багатонаціональної Радянської держави, які будують комунізм".

МОСКОВСЬКИЙ ФІЛЬМ ПРО „УКРАЇНСЬКОГО" БОЛЬШЕВИКА

Московська Всесоюзна Студія документальних фільмів випустила нібито документальний фільм „Просто людина", як повідомляла „Культура і Життя" ч. 67 „про революційну діяльність М. Мельника, учасника громадянської війни на Україні". Газета нарікає, що такого фільму, з таким героєм, тепер пенсіонером, не випустила Київська студія. В документальному фільмі з допомогою акторів, режисера і т. д. відтворено боротьбу М. Мельника за совєтську владу. Деякі кадри зображують петлюрівські сили, зокрема в Києві після першого травня 1918 р., „але спіймати петлюрівцям досвідченого революціонера не вдалося..."

Літній табір Пласту у Великій Британії

Вже другий рік Пласт у Великій Британії влаштовує свої літні табори на власній Оселі у Північній Валії.

Положення Оселі, її окруження, ідеальні для пластування. Оселя, яку пластуни назвали „Верховиною", положена здалека від міського життя та головних доріг, хоч має дуже добрий доїзд, дає можливість пластунам перебути кілька тижнів серед природи, яку вони так люблять.

Оселя положена оподалік валійського села має в недалекому сусідстві соснові ліси та узбіччя гір, які дуже надаються для перепровадження в них прогульок, теренових ігор і т.п. При цьому всі ці терени вони можуть вживати свобідно, без потреби старатись про якийнебудь дозвіл.

Відношення місцевого валійського населення до наших пластунів гостинне і сердечне, вони вже собі здобули його симпатію.

Цьогорічний пластовий табір на „Верховині" тривав від 30 липня до 19 серпня. Разом із булавою табору в ньому взяло участь 130 пластунів та пластового доросту.

Число членів Булави було за час табору змінливе, бо не всі її члени та виховники мали змогу посвятити таборові повних три дижні, вони змінялися з іншими виховниками у своїй праці.

Табір був поділений на 3 підтабори: новаків і новачок під командою гніздової пл. сен. Пелі Олеськів; юначок під командою ст. пл. М. Яницької — бунчужна ст. пл. Оля Гриценко; юнаків під командою пл. сен. Романа Дубіля — бунчужний пл. сен. О. Порощак.

Склад Команди табору цього року був такий: командант — пл. сен. д-р Анна Герасимович, заст. і в. о. команданта — пл. сен. Пеля Олеськів, писар — пл. сен. М. Яницька, інтендант — пл. сен. Роман Дубіль, медсестри — пл. сен. О. Паращак і О. Пендюк.

Виховники новачок: ст. пл. Ія Лагодинська і пані Надя Фундак; новаків: ст. пл. І. Дацько, Ю. Чорний, Ю. Паращак, та І. Кулик.

Загальна медична опіка над табором була в руках місцевого валійського лікаря.

Табір, що знаходиться на території Душпастирства округи Манчестер, був під опікою о. радн. Яреми Гаврилюка, але крім о. радника табір відвідали і служили Служби Божі для пластунів о. С. Богатирець із УАПЦ та о.о. А. Кузьма і д-р Т. Тисак із Укр. Кат. Церкви.

В таборі збудовано польову каплицю. На ціль її будови п. І. Костюк пожертвував із своїх ощадностей суму 50 фунтів, а збудував її безкоштовно п. Петро Лазорів.

Добре зорганізована таборова кухня під зарядом пані Дяків та інших пань готовила здорову і смачну їжу, з чого все пластове брацтво було дуже задоволене, бо життя на свіжому повітрі серед чудової гірської природи загострювало апетити, і навіть ті діти, які вдома з бідою давались намовити їсти, мали в таборі знамениті апетити.

Як з цього видно, Команда табору створила задовільні умовини духової і матеріяльної опіки над учасниками табору, що дозволило проводити без перешкод пластово - виховну працю із новаками і пластунами.

Праця ця проводилась досвідченими виховниками відповідно до виховної програми Пласту, яка крім гутірок і зайнять в таборі включала багату програму теренових ігор та прогульок.

Великою атракцією табору є його близькість до моря, воно віддалене від табору на яких 20 хвилин ходу і до нього табір зромив теж кілька прогульок.

Вечором кожного дня, після закінчення таборового дня, коли вихованки табору пішли на спочинок, Команда табору разом із виховниками відбувала наради, на яких роблено підсумки праці цілого дня, виховники ділилися своїми поміченнями і разом з Командою обговорювали програму на наступний день.

Так зорганізована праця в таборі давала запоруку тягlости і послідовности у вихованні молоді.

На основі пінії Команди табору та принагідних гостей, що відвідували табір, треба сказати, що вихованки табору, хоч і дуже „живі" діти, вели себе дисципліновано, і не треба було до нікого з них стосувати якихнебудь дисциплінарних засобів.

В таборі панувала чистота і порядок.

Видно було, що на виховання дітей їхні батьки вдома теж звертають належну увагу, і це у великій мірі облегчує виховну працю Пласту.

В таборі були діти обидвох віровизнань, близько 25 процент становили діти православного віровизнання, співжиття і співпраця дітей проходили гармонійно.

Цьогорічний табір на „Верховині" пройшов успішно, і це черговий успіх Пласту у Великій Британії.

В таборі Команда клала належний натиск на те, щоб учасники табору не забувались, і усюди вживали української мови, про яку вони дуже часто, в умовинах життя на місцях забувають.

На марґінесі цього останнього хотілося б звернутись до батьків дітей із суґестією: Хоч час тривання табору і недовгий, то завдяки великому вкладові праці виховників табору та його Команди, діти багато користають і засвоюють собі українського духа. Справа тільки в тому, щоб батьки дітей, коли вони повернуться з табору, піддержували і продовжували належно те добре діло, яке для їх дітей зробив пластовий табір, бо тільки у стислій співпраці батьків дітей з Пластом виховання дітей у національному дусі може дати позитивні висліди.

Пл. сен. Т. Данилів

Про політичне завдання ансамблів

Київська „Молодь України" з 1 вересня в статті „Тріюмф українського мистецтва" — про закордонні виступи Ансамблю танцю П. Вірського, пише, що його танцюристи — це „і актори, і большевики":

„І актори і більшовики. Саме так. Повпреди українського радянського мистецтва — артисти ансамблю — першими серед колеґ ступили на землю країн Латинської Америки. Вони повинні були наочно продемонструвати культурні надбання українського народу за роки Радянської влади, тим самим розтопити лід підозри і упередження щодо соціялістичної системи, позбавити брудних газетних базік підстав кричати про „залізну червону завісу".

Одесу „прикрашують" чужими пам'ятниками

В українському портовому місті Одесі є пам'ятники, які не мають нічого спільного ні з самим містом, ні з українською історією, діячами або культурою. До них належать пам'ятники російському поетові О. Пушкінові, рос. адміралові Нахімову, був пам'ятник Сталінові, а тепер, як повідомила „Радянська Україна" з 24 серпня, „мине ще трохи часу, і місто - герой Одеса прикраситься новим пам'ятником. Це буде пам'ятник Володимиру Іллічу Леніну. Величний монумент із сірого граніту створюється за проєктом недавно померлого відомого радянського скульптора — академіка М. Манізера, його сина, теж скульптора, О. М. Манізера і московських архітекторів І. Є. Рожиніна, М. М. Волкова і Ю. С. Лапіна".

Десятиметрову постать поневолювача України і нищителя Української Народної Республіки буде встановлено в Одесі на площі, що також не має жадного відношення до міста — „імени Жовтневої революції".

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

ОГОЛОШЕННЯ

Для скріплення організаційної праці Відділів та Округ УНСоюзу і для успішного закінчення першого року ювілейної кампанії, метою якої є довести УНСоюз у його 75-річчя до 100,000 членів, відбудуться

ОКРУЖНІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ НАСТУПНИХ ОКРУГ:

ДАТА:	МІСЦЕВІСТЬ:	ДОПОВІДАЧІ:
29 ВЕРЕСНЯ (пятниця)	**НЮ ЙОРК** Домівка „Дністра" 117 Avenue "A" Початок о год. 7:30 PM	ЙОСИП ЛИСОГІР головний предсідник МАРІЯ ДУШНИК заст. головного предсідника МАРІЯ ДЕМИДЧУК головна радна. ЯРОСЛАВ ПАДОХ головний секретар
	ДЖЕРЗІ СИТІ Український Народний Дім Fleet St. & Oakland Ave. Початок о год. 7:30 PM	ВОЛОДИМИР СОХАН заст. головного предсідника
30 ВЕРЕСНЯ (субота)	**ВОТЕРВЛИТ (Округа ТРОИ)** Укр. Ам. Горожанський Клюб 402 — 25th Street Початок о год. 2 PM	ЙОСИП ЛИСОГІР головний предсідник ВОЛОДИМИР ЗАПАРАНЮК головний радний
	АЛЛЕНТАВН Заля Укр. Православної Церкви 803 North Front Street Початок о год. 6:30 PM	ЯРОСЛАВ ПАДОХ головний секретар СТЕПАН ГАВРИШ головний радний
	РОЧЕСТЕР Укр. Ам. Клюб 292 Hudson Avenue Початок о год. 8:00 PM	ІВАН КОКОЛЬСЬКИЙ головний касир
1 ЖОВТНЯ (неділя)	**ЮТИКА** Церковна Авдиторія 6 Cottage Place Початок о год. 12:30 PM	ЙОСИП ЛИСОГІР головний предсідник ВОЛОДИМИР ЗАПАРАНЮК головний радний
	ПІТТСБУРГ Pick Roosevelt Hotel 6th St. & Penn. Ave. Початок о год. 2:30 PM	ВОЛОДИМИР СОХАН заст. головного предсідника АНДРІЙ ДЖУЛА головний радний
	БОФФАЛО Укр. Національний Дім (Пластова Домівка) 840 William Street Початок о год. 4:00 PM	ІВАН КОКОЛЬСЬКИЙ головний касир
	ВІЛКС БЕРРІ Заля Амер. Легіону, Пост Ч. 132 45 N. River Street Початок о год. 2:30 PM	ЯРОСЛАВ ПАДОХ головний секретар СТЕПАН ГАВРИШ головний радний
7 ЖОВТНЯ (субота)	**ШИКАГО** Дім Відділів УНСоюзу 841-845 N. Western Ave. Початок о год. 7:00 PM	ЯРОСЛАВ ПАДОХ головний секретар СТЕПАН КУРОПАСЬ заст. головного предсідника ПЕТРО ПУЦИЛО головний контролер ІВАН ІВАНЧУК головний контролер ГЕЛЕНА ОЛЕК головна радна ТАРАС ШПІКУЛА головний радний МИРОН КУРОПАСЬ головний радний
	ЯНГСТАВН Український Народний Дім 914 Franklin Ave. Початок о год. 2:00 PM	ЙОСИП ЛИСОГІР головний предсідник ТАРАС ШМАГАЛА головний радний
	БАЛТИМОР Дім „Самопомочі" 239 So. Broadway Початок о год. 4:00 PM	ВОЛОДИМИР СОХАН заст. головного предсідника
	ВУНСАКЕТ Укр. Нар. Дім Manville Rd. Cumberland Hill, R.I. Початок о год. 7:30 PM	ІВАН КОКОЛЬСЬКИЙ головний касир
8 ЖОВТНЯ (неділя)	**КЛІВЛЕНД** Укр. Нар. Дім 2255 West 14th Street Початок о год. 3:00 PM	ЙОСИП ЛИСОГІР головний предсідник ТАРАС ШМАГАЛА головний радний
	ДІТРОЙТ Укр. Народний Дім 4655 Martin Початок о год. 2:30 PM	ЯРОСЛАВ ПАДОХ головний секретар ІВАН ВАЩУК головний контролер ВОЛОДИМИР ГІРНЯК
	ПЕРТ АМБОЙ Укр. Народний Дім 760 State Street Початок о год. 4:00 PM	ВОЛОДИМИР СОХАН заст. головного предсідника СТЕПАН ГАВРИШ головний радний
	БОСТОН Заля Прав. Церкви св. Андрія 24 Orchard Hill Road Jamaica Plain Початок о год. 12:00 пол.	ІВАН КОКОЛЬСЬКИЙ головний касир АННА ЧОПЕК головна радна
14 ЖОВТНЯ (субота)	**ФІЛЯДЕЛЬФІЯ** Укр. Спорт. Осередок „Тризуб" 4930 North Broad Street Початок о год. 5:00 PM	ЯРОСЛАВ ПАДОХ головний секретар Д-р ВОЛОДИМИР ҐАЛАН голова Контрольної Комісії ІВАН ОДЕЖИНСЬКИЙ головний радний СТЕПАН ГАВРИШ головний радний
	НЮАРК Укр. Народний Дім 140 Prospect Avenue Irvington, N.J. Початок о год. 7:00 PM	ВОЛОДИМИР СОХАН заст. головного предсідника ІВАН КОКОЛЬСЬКИЙ головний касир АННА ДУБАС головна радна
15 ЖОВТНЯ (неділя)	**НЮ ГЕЙВЕН** Церковна Заля 567 George Street Початок о год. 3:30 PM	ЙОСИП ЛИСОГІР головний предсідник
	СКРЕНТОН Дім Укр. Робітничого Союзу 440 Wyoming Avenue Початок о год. 3:00 PM	ВОЛОДИМИР СОХАН заст. головного предсідника
	БЕРВИК (Округа ШАМОКИНУ) Дім Католицької Молоді 720 Freez Ave. Початок о год. 2:00 PM	ЯРОСЛАВ ПАДОХ головний секретар СТЕПАН ГАВРИШ головний радний

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ANNOUNCEMENT

To expand and accelerate the membership campaign in UNA Branches and Districts and to achieve full success in this first year of our 75th jubilee campain in which our goal is 100,000 members, the following

DISTRICT ORGANIZATIONAL MEETINGS WILL BE HELD:

DATE:	CITY:	SPEAKERS:
SEPTEMBER 29 (Friday)	**NEW YORK** "Dnister" Home 117 Avenue "A" 7:30 P.M.	JOSEPH LESAWYER Supreme President MARY DUSHNYCK Supreme Vice President MARIA DEMYDCHUK Supreme Advisor JAROSLAW PADOCH Supreme Secretary
	JERSEY CITY Ukrainian Community Center Fleet St. & Oakland Ave. 7:30 P.M.	WALTER SOCHAN Supreme Vice President
SEPTEMBER 30 (Saturday)	**WATERVLIET (TROY District)** Ukrainian American Citizens Club 402 — 25th Street 2:00 P.M.	JOSEPH LESAWYER Supreme President WALTER ZAPARANIUK Supreme Advisor
	ALLENTOWN Ukrainian Orthodox Church Hall 803 North Front Street 6:30 P.M.	JAROSLAW PADOCH Supreme Secretary STEPHEN HAWRYSZ Supreme Advisor
	ROCHESTER Ukrainian American Club 292 Hudson Avenue Rochester, N.Y. 8:00 P.M.	JOHN KOKOLSKI Supreme Treasurer
OCTOBER 1 (Sunday)	**UTICA** Church Auditorium 6 Cottage Place 12:30 P.M.	JOSEPH LESAWYER Supreme President WALTER ZAPARANIUK Supreme Advisor
	PITTSBURGH Pick Roosevelt Hotel 6th St. & Penn. Ave. 2:30 P.M.	WALTER SOCHAN Supreme Vice President ANDREW JULA Supreme Advisor
	BUFFALO Ukrainian National Home (Plast Hall) 840 William St. 4:00 P.M.	JOHN KOKOLSKI Supreme Treasurer
	WILKES BARRE American Legion Hall, Post No. 132 45 N. River St. 2:30 P.M.	JAROSLAW PADOCH Supreme Secretary STEPHEN HAWRYSZ Supreme Advisor
OCTOBER 7 (Saturday)	**CHICAGO** UNA Home 841-845 N. Western Ave. 7:00 P.M.	JAROSLAW PADOCH Supreme Secretary STEPHEN KUROPAS Supreme Vice President PETER PUCILO Supreme Auditor JOHN EVANCHUK Supreme Auditor HELEN OLEK Supreme Advisor TARAS SHPIKULA Supreme Advisor MYRON KUROPAS Supreme Advisor
	YOUNGSTOWN Ukrainian National Home 914 Franklin Ave. 2:00 P.M.	JOSEPH LESAWYER Supreme President TARAS SZMAGALA Supreme Advisor
	BALTIMORE "Self-Reliance" Building 239 S. Broadway 4:00 P.M.	WALTER SOCHAN Supreme Vice President
	WOONSOCKET Ukrainian National Home Manville Rd. Cumberland Hill, R.I. 7:30 P.M.	JOHN KOKOLSKI Supreme Treasurer
OCTOBER 8 (Sunday)	**CLEVELAND** Ukrainian National Home 2255 W. 14th St. 3:00 P.M.	JOSEPH LESAWYER Supreme President TARAS SZMAGALA Supreme Advisor
	DETROIT Ukrainian National Home 4655 Martin 2:30 P.M.	JAROSLAW PADOCH Supreme Secretary JOHN WASZCZUK Supreme Auditor WALTER HIRNIAK Field Organizer
	PERTH AMBOY Ukrainian National Home 760 State St. 4:00 P.M.	WALTER SOCHAN Supreme Vice President STEPHEN HAWRYSZ Supreme Advisor
	BOSTON St. Andrew Orthodox Church Hall 24 Orchard Hill Rd. Jamaica Plain 12:00 noon	JOHN KOKOLSKI Supreme Treasurer ANNA CHOPEK Supreme Advisor
OCTOBER 14 (Saturday)	**PHILADELPHIA** Ukr. Sports Center "Tryzub" 4930 N. Broad St. 5:00 P.M.	JAROSLAW PADOCH Supreme Secretary Dr. WALTER GALLAN Chairman, Auditing Committee JOHN ODEZYNSKY Supreme Advisor STEPHEN HAWRYSZ Supreme Advisor
	NEWARK Ukrainian National Home 140 Prospect Avenue 7:00 P.M.	WALTER SOCHAN Supreme Vice President JOHN KOKOLSKI Supreme Treasurer ANN DUBAS Supreme Advisor
October 15 (Sunday)	**NEW HAVEN** Church Hall 567 George St. 3:30 P.M.	JOSEPH LESAWYER Supreme President
	SCRANTON Ukrainian Community Center 440 Wyoming Avenue 3:00 P.M.	WALTER SOCHAN Supreme Vice President
	BERWICK **(SHAMOKIN District)** Ukrainian Catholic Youth Hall 720 Freez Avenue 2:00 P.M.	JAROSLAW PADOCH Supreme Secretary STEPHEN HAWRYSZ Supreme Advisor

ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО ЛИСТОПАД! ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ!

Гемстед, Н. Й.

ПРИГОТУВАННЯ ДО ВІДЗНАЧЕННЯ 50-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ І 25-ЛІТТЯ УПА

Дня 24-го червня тут з ініціятиви колишнього вояка УПА, і довголітнього в'язня московських концентраційних таборів Мирона Миця, створено, під протекторатом місцевого УККА, Всегромадський Комітет для відзначення Золотих Роковин Української Національної Революції, і Срібних Роковин Української Повстанської Армії (УПА).

До Всегромадського Комітету увійшли представники таких організацій і мистецьких груп: Юрій Дранс і інж. Небожинський — УККА, Ярослав Копистянський і Орест Дацків — ООЧСУ, Святослав Заїченко — ОДВУ, Микола Курчак — Ст. Пласт, Параскевія Шпачинська — Пласт - прият, Василь Пищемуха й Іван Плетеницький — УНС, Володимир Білий — Школа Юних Бандуристів ім. К. Місевича, Юрій Гураль — хор Гомін України, Ігор Кучмак — мист. маляр. До Комітету ввійшли також українські комбатанти: Іван Кучмак — УСС, Михайло Федько — УГА, Ілярій Зарицький — І. Див. УНА, Іван Капчак — І. Див. УНА. Всегромадський Комітет очолюють: Мирон Мицьо (голова), Ілярій Зарицький (заступник), Василь Пищемуха (секретар). На почесного голову обрано маестра Івана Кучмака. Крім Всегромадського Комітету рішено створити Почесний Комітет, до якого запропоновано запросити Всечесніших пан-отців наших обох Церков, голів місцевих організацій, заслужених громадян і представників місцевої влади.

Всегромадський Комітет відбув вже кілька засідань, де обговорено і полагоджено низку найважніших справ, як рівнож створено три комісії: програмово-мистецьку, пропаґандивно - пресову і фінансову.

Ювілейний Концерт рішено відбути в неділю 29-го жовтня 1967 р. о год. 4-тій пополудні в шкільній авдиторії „Авур Лейді оф Лоретто" при Грінвіч Ст. в Гемстеді. Заплянувано програму дещо відмінну від стандартних. Крім офіційної частини, програма складатиметься з трьох частин, де будуть показані на сцені важливіші події нашої історії, в живих і мальованих картинах, з піснями, музикою і танцями в трьох добах: Козацькій, І.-ої світової війни і 2-ої світової війни. Участь у виконанні програми візьмуть Ст. Пласт, Школа Юних Бандуристів ім. К. Місевича при 42 Відд. ООЧСУ під керів. пан-отця Сергія Кіндзерявого, хор Гомін України, танцювальна група при Українській католицькій церкві св. Володимира під керів. Емілії Осиненко.

М. Мицьо

Честер, Па.

ХРАМОВЕ СВЯТО ПАРОХІЇ УСПІННЯ ПРЕЧИСТОЇ ДІВИ МАРІЇ

27-го серпня Українська Православна Парафія при церкві Успіння Пречистої Діви Марії відстяткувала Храмове Свято. Плянувалося святкувати на новозакупленій землі у Бетел Тавншіп, але зогляду на погоду свято відбулося в церкві і в Українському Народньому Домі.

Храмове Свято почалося Торжественною св. Літургією, яку відправили протопресвітер о. Іван Савчук з Філядельфії митр. прот. о. Іван Гундяк, з Картерету, Н. Дж., митр. прот. о. Стефан Біляк з Філядельфії, митр. прот. о. О. Мицик з Честерр, та прот. о. С. Шадинський з Мілвіл, Н. Дж.

Молитовною насолодою присутніх на св. Літургії був протодиякон Микола Поліщук, який брав участь у співслуженню. Під час св. Літургії співав підсилений місцевий церковний хор під управлінням інж. С. Шевченка. Багато парафіян із сусідніх парафій Вільмінґтону, Мілвіл, Філядельфії і Ковтсвілу були присутніми на св. Літургії.

Проповідь в українській мові виголосив митр. прот. о. Стефан Біляк, з Філядельфії. По англійськи проповідував митр. прот. о. Іван Гундяк з Картерету. Англійською мовою промовляв і митр. прот. о. О. Мицик, парох в Честері, звертаючи увагу на важливість свята Успіння Пречистої Діви Марії. Під час св. Літургії був присутній повітовий суддя Ван Роден з дружиною, який захоплений красою відправи св. Літургії та внутрішньою оздобою Божого Храму.

Після св. Літургії відслужено панахиду за бл. п. Архиєпископа Володимира та всіх померлих парафіян і основоположників парафії.

О год. 1:30 по полудні відбувся в залі Українського Народнього Дому Храмовий Обід при участі 300 осіб, священиків, гостей - неукраїнців; гостей парафіян із сусідніх парафій та місцевих парафіян. Голова Церковної Ради п. Данило Куриця привітав присутніх та попросив настоятеля митр. прот. о. О. Мицика на тостмайстра. Настоятель попросив о. Петра Мелеха поблагословити страви та представив усіх присутніх та гостя повітового суддю Ван Родена і його дружину, священиків, які були присутні на св. Літургії, та прибулих свящ. о. Петра Мелеха з Картерету з дружиною та новопризначеного пароха парафії Ковтвіл, — Всч. о. Юрія Красевича з дружиною та протодиякона Миколу Поліщука. Представив також інших гостей п. Стефана Гавриша, діяча Українського Нар. Союзу та інших. Святочний дар любови зложили для парафії: громада з Іст Честер — 50 дол., — Відділ УНС ч.: 156 15 дол., — та Сестрицтво Пречистої Діви Марії в Честері 50 дол.

Святочний обід закрив молитвою Всч. о. Юрій Красевич. По полудні присутні забавлялися до пізнього вечора.

Успіх моральний і матеріяльний був несподіваний завдяки співпраці членів святочного комітету, який очолив митр. прот. о. О.Мицик. Дякуємо щиро сусіднім парафіям, що численно прийшли на Храмове Свято і причинилися до його успіху.

Щира подяка співакам зі сусідніх парафій з їх диригентами, які помогли відспівати Службу Божу.

Н. Н.

У Ню Йорку відбудеться виставка творчости молоді

Ню Йорк. — З метою заохотити талановитих дітей, 64-ий Відділ Союзу Українок Америки влаштує від 30 вересня до 8 жовтня Виставку дитячої творчости. Управа відділу, що ним керує п-і П. Книш, звернулась до батьків і дітей, щоб обдаровані діти надсилали до 23 вересня свої малюнки, ліплення, деревoрізьби, витинання, вишивки, кераміку, вироби з соломи, паперу тощо, подаючи відомості про автора-дитину. Дня 23 вересня всі експонати будуть приймати від 12 г. дня до 6-ї вечора в домівці 64-го Відд. СУА в Українському Народному Домі на 2-й Авеню.

Вилиментик, Конн.

СЕСТРИ МІСІОНЕРКИ ПМБ ЗІ СТЕМФОРДУ ЗАКІНЧИЛИ ЛІТНЮ ШКОЛУ

Вже 15-ий рік Сестри Місіонерки провадять літню школу при укр. кат. порохії Вилимантик. Ціль ведення такої школи: не залишити дітей нижчого віку без опіки і при цім дечого корисного навчити.

Цікаве наставлення запримічується у родичів і в дітей. Батьки записують своїх дітей у призначеному віці майже поголовно. Що правда, Сестри на протязі кільканадцяти років своєї праці виробили собі в громаді якнайширше довір'я та симпатії. Вони мають у своїй доброті долатній підхід до дітей та свою послідовну педагогічну тактику, яка без примусу вдається їм дітей навчити порядку і дисципліни так, що діти з любов'ю і не вимушеною охотою виконують свої щоденні заняття.

Рік - річно на закінчення школи діти виступають з популсом і демонструють перед своїми родичами та громадянством набуте вміння.

Цього року навчання тривало 5 тижнів, від 17-го липня до 20-го серпня, і до школи ходило 37 дітей у віці від 6 до 12 років. Цих вакацій попри науку укр. мови, віршів, укр. народних пісень — Сестри Місіонерки чимало часу і труду присвятили навчанню дітей співати св. Літургію.

Обставини склалися так, що в неділю 20-го серпня Укр. кат. парохія відзначала 25-літній Ювілей Священства свого пароха Всеч. о. Андрія Назаревича. І літня школа одинока виповнила ювілейну програму. О год. 12-ій діти під проводом своїх учительок Сестей Йосифи і Миколаї відспівали на два голоси Благодарно - Торжественну Св. Літургію, яку звеличав своєю приявністю Високопреосвященний Кир Йосиф, єпископ Стемфордський.

Завжди було мило слухати діточого співу, але цим разом серце радувалося, коли понеслися діточі невинні голоси, аж ген до неба з хорів церкви, як славославно прогомоніли слова... „Господи, яко да поєм славу Твою". Можна було б слухати цілими годинами цих ніжних діточих голосів, що так рівненько зливалися та творили в часі цілої Служби Божої милозвучну двоголосову гармонію.

Після того в залі Укр. Нар. Дому під час ювілейного бенкету ці самі діти привітали щирими словами Впр. Владику і вручили йому китицю баґряних рож. В слід за тим проспівали кілька релігійних і народних пісень.

Зі сцени привітали діти свого пароха, — Ювілята о. А. Назаревича. Наймолодші діти, складаючи побажання 5-ма букетами квітів-рослин, вручували кожний зокрема, при чім виголошували у віршованій формі їх символичне значення. А саме: рожа — овоч праці священика, лелія — невинні серця дітей, які йдуть під проводом священика, незабудька — пам'ять, яка остане між дітьми, колосся — зерно науки священика і тернина — трудноші, серед яких священик трудиться.

Наша парохія не в силі простими словами висказати своєї вдячности Сестрам Місіонеркам за таку велику і жертвенну працю, що її вложили вони для наших дітей. Хай Всевишній Господь винагородить їм своїми щедрими ласками.

Не менше відданою працею виказались Сестри Місіонерки при веденні Приватної Католицької Середньої Школи (Гайскул) для дівчат у Стемфорді, Конн. Українські батьки! Не забуваймо, що ця школа з повними правами продовжувати науку — студії на всіх американських університетах і коледжах, відкрита від ряду літ і жде ваших дітей - дівчат.

Михайло Янович

ПРО СТУДЕНТСЬКЕ САМОУПРАВЛІННЯ

У Харкові відбулась дискусія на тему самоуправління, збільшення прав та змоги виявити власну ініціятиву студентам. Беремо заяву одного з дискутантів, з „Молоді України" 6-го вересня:

„Знову-таки хочу підкреслити, самоуправління не можна плутати з самообслуговуванням. Перше народилось у студентських колективах. Друге часто нав'язується „згори". Від такої імітації демократії у багатьох вузах відмовляються.

Вищу форму студентського самоуправління ми бачимо в ударних будівельних загонах. Питання ставиться так: як перенести традиції, методи, „дух" цілини у повсякденне вузівське життя? Майже скрізь із сумом констатують: повертаються загони у стіни рідного інституту, і все змінюється. Немає ні ініціятиви, ні самостійності."

Парохіяни церкви св. Духа на Брукліні купують автобус для дітей

Бруклин, Н. Й. — Давня українська католицька парохія при церкві св. Духа на півночі Брукліну збудувала під керівництвом пароха Всч. о. В. Андрушкова велику модерну школу на 5-й вулиці, біля Бедфорд Авеню. Нині парохіяни мають нового пароха Всч. о. Миколая Вояковського, відомого священика і Усусуса, і під його проводом вирішили побільшити кількість учнів у своїй парохіяльній українській школі. Для цього вони збирають гроші на власний невеликий автобус, щоб ним довозити українських дітей і з-поза вузького району, де їх довозять міські автобуси. Дотепер зібрано майже 900 дол. з них 500 дол. подарували д-р Мирон і Ярослава Зарицькі, які віддано працюють у місцевій громаді.

НОВИЙ РЕДАКТОР ДИТЯЧОГО ВІДДІЛУ В ЖУРНАЛІ СУА „НАШЕ ЖИТТЯ"

Філядельфія. — П-і Рута Ґалібей — внучка письменниці Катрі Гриневичевої, пластунка, молода журналістка — перебрала редагування дитячих сторінок у журналі „Наше Життя" після того, як попередній редактор, відома упорядниця різних видань для дітей, п-і Марія П. Юркевич важко захворіла. Рута Ґалібей народилась у Львові, в родині п-ва Витановичів; в Шикаґо здобула вищу освіту, тепер живе в стейті Коннектикат з мужем, архітектом Тарасом Ґалібеєм і трьома діточками. Вона раніше виявила себе, як спостережливий рецензент дитячих видань.

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими, що в середу, 20-го вересня 1967 року упокоївся в Бозі наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО і БРАТ

бл. п.
МИХАЙЛО БРОВАРНИЙ

(замеш. 323 York St., Jersey City, N.J.)

ПАНАХИДА буде відправлена в п'ятницю, 22-го вересня ц. р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Kowalchyk Funeral, 129 Grand St., Jersey City, N.J.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 23-го вересня 1967 року о год. 8:45 ранку з того ж похоронного заведення до каплиці української католицької церкви при Bentley Ave., де о год. 9:30 відправиться Служба Божа, а опісля на український цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:
дружина — ОЛЕНА (з дому КАПИШ)
сини — ЄВГЕН, ПЕТРО, ПАВЛО
доньки — ЕМІЛІЯ, ІРЕНА, МАРІЯ
Дві сестри та брат в Україні

Замість квітів на свіжу могилу
сл. п. **МАРІЇ ВЕЛИГОРСЬКОЇ**
пересилаємо 20.00 долярів
на Осередок НТШ в Сарселі.
Оксана і Роман ЧАВСИ

У глибокому смутку і з великим жалем повідомляємо Рідню, Приятелів і Знайомих та Українське Громадянство, що 2-го вересня 1967 року в Торонті відійшла у Вічність наша Найдорожча і Невіджалувана ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ і СЕСТРА

бл. п.
АННА БІЛОУС

народжена 7-го липня 1905 р. у Львові.

ПАНАХИДА відбулася в понеділок, 4-го вересня ц. р. о год. 8-ій увечорі в каплиці Кардинала при вул Аннет. **ПОХОРОННІ** обряди відбулися у вівторок, 5-го вересня 1967 р. о год. 9-ій рано у каплиці Кардинала. Заупокійна Служба Божа в церкві св. Миколая о год. 9:30 рано, а опісля на цвинтар „Моунт Гоуп".

Горем прибиті:
ОСИП — муж
ЛІДА, МАРУСЯ, НАТАЛКА — дочки
І. МОТРУК, О. ШЕНКІРИК, Б. КЛИМКОВИЧ — зяті
ЮРА, ОКСАНА, ДАРУСЯ, МИРОН, ХРИСТИНКА і ТАНЯ — внуки
СТЕФА РОГОВСЬКА з родиною — сестра
ВОЛОДОМИР БІЛОУС з дружиною — шваґер

МАРІЯ ЖУРАВЕЦЬКА

дружина по бл. п. Андрієві, родом з Угнова, пов. Рава Руська, упокоїлась в Бозі 19-го вересня 1967 року на 86-му році життя.

ПОХОРОН відбудеться в п'ятницю, 22-го вересня 1967 р. з похоронного заведення Литвин і Литвин, 801 Springfield Avenue, Irvington, N.J. на цвинтар Kensico Cemetery, Valhalla, N.Y.

Участь в похоронних Богослуженнях візьме Єпископ **АНДРІЙ КУЩАК.**

В глибокому смутку:
син — Єпископ ПЕТРО ЖУРАВЕЦЬКИЙ
донька — МИХАСЯ КУМАН
та дальша рідня тут і в Україні

Ділимося сумною вісткою з Рідною, Приятелями і Знайомими, що в дні 13-го вересня 1967 року упокоївся в Бозі в Рогатині, Україна

бл. п.
ІВАН ШМІҐЕЛЬ

Похорони відбулися в Рогатині, Україна.

В смутку:
ПАРАСКЕВІЯ — дружина в Украні
МИРОСЛАВ з дружиною НАДЕЮ — син
ХРИСТИНА і ПЕТРУСЬ — внуки
ГРИГОРІЙ — брат
Сестра і Родина в Украні

СПОРТ

редагує В. СОХАН

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

УСК Ню Йорк — Айнтрахт СК, мистецькі змагання „Великої Десятки" Німецько-Американського Футбольного Союзу, відбудуться в неділю, 24-го вересня, о год. 4-ій по пол. на грищі Айнтрахт Овал в Асторії.

„Чорноморська Січ", Ньюарк — „Ленсерс", Рочестер, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліґи відбудуться в неділю, 24-го вересня, о год. 2.30 по полудні на Нюарк стадіоні при Блумфілд евню в Нюарку.

„Тризуб", Філядельфія — „Тайґерс", Бостон, мистецькі змагання Американської Футбольної Ліґи відбудуться в неділю, 24-го вересня, о год. 2.30 на Едісон стадіоні при 29-ій і Клірфілд вул. у Філядельфії.

ТРИЗУБ — БАЛТИМОР „ФЛАЄРС" 4:0

Філядельфія, 17-го вересня. „Тризуб" переконливо здеклясував теперішнього мистця АПЛіґи на його власному терені в Балтиморі. Ворота для „Тризуба" здобули: Полета двоє у першій півгрі та нові змагуни „Тризуба" Пасачі та Гіменез у другій півгрі. Глядачів 1 500, майже тричі стільки, як на змаганнях „Тризуба" у Філядельфії попередньої неділі.

Змагання „Тризуба" із Бостоном у найближчу неділю, 24-го, є ідеальною нагодою, щоб українська філядельфійська та довколишня громада дала „Тризубові" моральну та матеріяльну допомогу справді масовою участю. Змагання ці будуть не тільки зустріччю двох найсильніших дружин Ліґи (обі команди виграли всі дотеперішні змагання), але теж у найближчу неділю перший раз побачимо Бенітеза, минулорічного короля стрільців Ліґи, як противника „Тризуба".

Я. Татомир

ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ — БОСТОН „ТАЙҐЕРС" 0:2

Нюарк 17-го вересня. — Другу поразку сезону, цим разом з лідером 1-ої дивізії, Бостонськими „Тиграми" зазнала Ч. Січ в ліґових змаганнях, що відбулися на стадіоні Дж. Ф. Кеннеді в Гаріссоні. Як і можна було сподіватися, гості приїхали до Нюарку в добірному складі, але якщо йдеться про їх рівень гри, то не показали надзвичайно високого стилю. В грі Ч. Січ не поступалася суперникам і особливо в першій половині січовики мали реальні можливості здобути два ґолі, Чайка в 21-ій і Зелен в 32-ій хвилинах.

Образ гри, дещо змінився в другій половині. Перших 15 хвилин ініціятиву мали гості, завдяки якій Медітієрі закінчив гарну акцію свого нападу та здобув ведення 1:0. В дальших хвилинах гра знову вирівнялася, при чому Ч. Січ почала більш відкрито, але без успіху атакувати. Знаменита дефензива Бостону, особливо воротар, ліквідували усі наступи, ще не зовсім зіграного нападу Ч. Січі. Кілька хвилин перед закінченням зустрічі Бенітез, що поза цим, не мав відповідних можливостей до здобуття воріт, стрілив при помочі руки з близької віддалі, другого ґоля.

Не дивлячись на поразку, Ч. Січ показалася досить доброю, хоч ще не зовсім зіграною дружиною. В цих змаганнях вперше виступило 4-ри нові футболісти. По відповідних тренінґах і включенні дальших кількох очікуваних добрих змагунів, Ч. Січ зможе знову відіграти в 1-ій дивізії АФЛіґи поважну ролю. Склад Ч. Січі: Махник, Блек, Баптіста, Ґузман, Павлишин, М. Німерчинський, Л. Вільчак, Зелен, Воканті, Яковина, Чайка, Вас, Каздоба, З. Снилик і В. Вільчак.

Склад Бостону: Драґонетті, Руссо, Лечі, Ґарреля, Болоґнесе, Міґуель, Метідієрі, Бенітез, Меграбіян, Тревізан, Г. Метідієрі, Кардос, Ската і Челосняк.

В наступну неділю Ч. Січ зустрінеться на Нюаркському Стадіоні при вул. Блюмфілд (кілька бльоків від Парквею) з Рочестер-Ленсерс. до цих змагань сподівається наша дружина виступити уже в повному складі.

ВАЖЛИВА ВІСТКА ДЛЯ СИМПАТИКІВ УСТ „Ч. СІЧ"

Минулого вівтірка президент Американської Футбольної Ліґи, Курт Лям, повідомив телефоном менаджера „Ч. Січі", п. Є. Чижовича, що згідно з рішенням ЮССФА і дозволом Управи АФЛіґи, УСТ „Ч. Січ" може реактивізувати своїх змагунів, які в літньому сезоні виступали у Філядельфійських „Спартансах". Таким чином до складу першої дружини „Ч. Січ" повернуть слідуючі футболісти: Володимир Чижович, Володимир Каздоба, Іван Бородяк, Іван Бест, Оскар Ферейра, Ернесто Льопера і центр нападу Кузман.

О. Твардовський

УСК — Б. В. ҐОТЧЕ 0:2

Ню Йорк, 17-го вересня. — УСК не використав у свою користь вже других з черги змагань. Яка ж причина цьому? На нашу думку є дві: 1. За м'який напад, який багато комбінує, а майже не стріляє на ворота, ні з близьких, ні з дальших догідних позицій; 2. УСК зовсім не грає крилами, бо він їх не мав і досі не має. Коли менажер визначить крилових, вони цілу гру перебувають на середині площі, а не пильнують своїх крилових позицій.

Тому й цим разом ціла гра УСК-у в більшості обтяжувала помічників та оборонні лінії, що були ослабленні через брак Бредлі, який не з'явився до змагань, покищо без оправдання. В другій половині гри не вийшов на площу штопер Дж. Янґ, що ще більше ослабило нашу оборону. Німецькі змагуни Ґотче від самого початку накинули гостре темпо, виказали безапеляційне бажання перемоги і так держалися до кінця змагань. Впроваджений перший раз до тих змагань вихованець УСК-у, юнійор Чорний задебютував дуже добре, мав добрі подачі і біг. В другій половині заграв також добре на помочі Степан Гавран. Ці два наші молоді змагуни дають добрі надії на будуче.

В загальному УСК заграв ці змагання слабше, що позначилося в другій половині, коли втрачено двоє воріт. На грачах позначається брак кондиції внаслідок браку тренінґів. Замітний теж брак зіграння. За другі втрачені ворота вину несе В. Ґерлі. Намагання усківців здобути хоч „почесні" ворота, не дали успіху, бо важко було пробитися через завзяту й гостру оборону німців.

І. Дзядів

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УСК-У

16 вересня ц. р. в домівці Українського Спортового Клюбу відбулися звичайні Загальні Збори товариства. На зборах явився поважний гурт свідомих громадян, яким успіх та дальше буття клюбу не байдужі.

Зборами проводила президія в складі: мґр. Іван Винник — предсідник, суддя Микола Шпитко — заступник і мґр. Петро Григорович — секретар. Уступаючий голова управи УСК-у, п. Ярослав Томоруґ, у видрукованому звіті докладно обговорив спортову діяльність і подав точний фінансовий звіт. Виходить, що при значно зменшених доходах (на 60% менше у порівнянні із минулим роком), видатки товариства зменшилися більше як на 44%. Ощадною господаркою не пороблено задовжень, але навпаки покрито деякі довги із попередніх років. Відрадним явищем являється факт, що на професійну команду копаного м'яча у звітовому році видано майже половину менше у порівнянні із минулим роком. Одначе з браку партнера на Українському Майдані податок за грище вже другий рік незаплачений.

Успіхи поодиноких команд УСК-у були значні: 1-ша команда зайняла перше місце у Німецько-Американській Лізі, резерва здобула третє, „Б" команда п'яте, юнаки друге, учні перше, а юваки друге місця. Недостача людей до праці в Клюбі не дозволила поширити серед нашої молоді других ділянок спорту. По звіті голови Контрольна Комісія в складі пп. інсп. Петро Бакович, мґр. Михайло Гаврилюк і Микола Черник подала докладну аналізу фінансів УСК-у, потверджуючи ощадність господарки та правильність видатків. Варто було видати цей звіт друком, щоб наше громадянство довідалося про деякі числа.

По звітах управи та Контрольної Комісії доповнено склад Ради Директорів, яку на цей біжучий діловий рік знов очолив мґр. Іван Винник. По дискусії над теперішнім станом клюбу вибрано нову Управу Товариства в складі: пп: Ярослав Томоруґ — голова, Степан Качмарський, Степан Чума і Богдан Мороз — заступники голови, а Мирон Гірняк секретар. Дальші пости в управі прийняли люди, що все і всюди давали багато часу для спортової громади. Збори також дали доказ, що жертвенність деяких наших членів не змаліла. На заклик мґра Зенона Корчинського присутні зложили коло $700 на потреби УСК-у. Більші суми зложили: д-р Ярослав Воєвідка, Ярослав Томоруґ, Степан Качмарський та Осип Кузьмин.

Декілька міркувань про збори. Великі міські податки, брак партнера до грища, мала кількість глядачів на змаганнях, брак людей до праці в Клюбі примушують управу призадуматись над дальшою долею Українського Спортового Майдану. Є незаперечним фактом, що скоро буде $9.000 незаплаченого податку. Щораз голосніше відзиваються голоси, що наша площа являється невідповідною чи то для Пласту чи то для СУМА. Значить громада не дуже зацікавлена нею. Логічно виринає питання, чи варт взагалі тримати цей майдан. Чи може щось іншого, більше прибуткового купити, а саму площу продати? Площа є власністю цілої нашої громади, тому нею повинна зацікавитися наша громада. Теперішня Управа стоїть перед великим завданням, як охоронити та зберігти площу та і як знайти фонд на заплату податків. Покищо знайшлися люди доброї волі, що зобов'язалися зайнятися збіркою фондів на сплату податків. Добре було б ,щоб увесь наш загал подав цим людям свою помічну руку.

Дещо про склад нашої першої команди. Чуємо голоси критики, що є замало українців у команді, що наші гроші ідуть в кишені чужинців. Управа Клюбу шукає українських змагунів. Біда лишень в тому, що із браку українських змагунів не можна відразу поробити радикальних змін. Але хто вже в цьому році бував на змаганнях УСК-у, то міг бачити в складі команди деяких нових змагунів із доросту УСК-у. І якщо обставини сприятимуть, то Управа буде щороку додавати до складу першої команди нових українських змагунів, і вона твердо вірить, що вже в короткому часі за добре українське імя в спорті змагатимуться лишень українські змагуни.

Іван Єрант

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 24-го ВЕРЕСНЯ 1967 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Б-ва св. Василія — 339 Відд.. о год 4-ій по пол. в домі Укр. Громади при 3322 П. Лавренц вул. Проситься всіх членів місцевих і позамісцевих прибути та вирівняти чл. вкладки. — С. Лупацій, секр.

Посмертні згадки

МИХАЙЛО БРОВАРНИЙ, член Т-ва Українська Січ — 170 Відд. УНС в Джерзі Ситі, Н. Дж., помер 20 вересня 1967 р. Покійний походив з с. Стебно, пов. Перемишль, Україна, уроджений 1919 р. До Америки приїхав в 1951 р., був активним членом 12 Відд. ООЧСУ і Батьківського Комітету Ю СУМА. Щиро жертвував на всі народні цілі. Полишив в глибокому смутку дружину Галину, 6-ро дітей: Емілію, Евгена, Ірину, Марію, Петра і Павла, стареньку маму і дві сестрі: Ірину і Катерину в Україні та брата Петра в Канаді, як також друзів з якими ділив долю еміґраційного життя. Похорон відбудеться 23-го вересня 1967 р. з похоронного заведення І. Ковальчика до укр. кат. церкви св. Петра і Павла, а відтак на український цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Д. Дидик, секр.

ТАРЗАН, Ч. 5876. Знахор хоче лікувати!

Д-р Смит благав короля. — Будьте розсудливі. Дозвольте мені лікувати вашого сина, поки не запізно...

— Брехні! — гукнув злющий голос. — Це фальшиві слова від чортових людей...

— Тільки я моєю могутньою магією можу вилікувати сина Кевенди... Я, Найбоко, знахар!